

**BEFORE THE MAHARASHTRA STATE ADMINISTRATIVE
TRIBUNAL, MUMBAI BENCH**

ORIGINAL APPLICATION NO. _____ OF 2024

BETWEEN

SHRI. CHETAN AJIT NALAWADE

APPLICANT

V/S.

STATE OF MAHARASHTRA AND OTHERS

RESPONDENTS

INDEX

SR. NO.	ANN.	PARTICULARS	PAGES
		Synopsis and List of Dates	A – B
1.		Memo of the Application	1-19
2.	A1	True copy of the impugned transfer order dated 30/08/2024	20-24
3.	A2	True copy of the G.R. dated 09/04/2018	25-46

4.	A3	True copy of the letter dated 03/05/2024 by which list of Forester due for transfer along with option form	47-66
5.	A4	True copy of the G.R. dated 22/05/2017	67 -74
		Last Page	74

Punam Mahajan

(ADVOCATE FOR THE APPLICANT)

(PUNAM MAHAJAN)

PUNE :

DATED :02/09/2024

**BEFORE THE MAHARASHTRA STATE ADMINISTRATIVE
TRIBUNAL, MUMBAI BENCH**

ORIGINAL APPLICATION NO. _____ OF 2024

BETWEEN

SHRI. CHETAN AJIT NALAWADE

APPLICANT

V/S.

STATE OF MAHARASHTRA AND OTHERS

RESPONDENTS

SYNOPSIS AND LIST OF DATES

The Applicant is aggrieved by the transfer order dated 30/08/2024 by which the Applicant is transferred from the post of Forester Tokawade, Range Forest Officer Khed, Deputy Conservator, Junner to Forester, Bhimashankar, Bhimashankar Sanctuary-I, Deputy Conservator (Wild life) Pune in violation of guidelines for the general transfer laid down in G.R. dated 09/04/2018. The Applicant has worked in difficult area and is entitled for a preferential treatment

27/10/1985 - Date of birth of the Applicant.

- 18/03/2006 - The Applicant joined service as Forest Guard.
- 03/05/2024 - Respondent No. 2 published the cadre-wise combined list of Foresters due for transfer and called for options for choice posting by 07/05/2024.
- 07/05/2024 - The deadline for submitting choice postings/options.
- 30/08/2024 - The impugned transfer order was issued, transferring the Applicant from Forester, Tokawade to Forester, Bhimashankar without taking into consideration the fact that applicant is entitled for a preference option.

Grave injustice and prejudice has been caused to the Applicant.

Hence this Petition.

(ADVOCATE FOR THE APPLICANT)
(PUNAM MAHAJAN)

PUNE :
DATED : 62/09/2024

2 SEP 2024

1

**BEFORE THE MAHARASHTRA STATE ADMINISTRATIVE
TRIBUNAL, MUMBAI BENCH**

ORIGINAL APPLICATION NO. _____ OF 2024

BETWEEN

SHRI.CHETAN AJIT NALAWADE

APPLICANT

V/S

STATE OF MAHARASHTRA AND OTHERS

RESPONDENTS

1) DETAILS OF THE APPLICATION :

PARTICULARS OF THE APPLICANT

Shri. Chetan Ajit Nalawade

Age – 38 Years

Working as Forester / Round Officer, Division Junnar
in the office of the Range Forest,Khed (Rajgurunagar)

Territorial, Tal-Khed, Dist. –Pune.

Residing at –At-Post- Dholwad

Tal –Junnar, Dist.- Pune

PIN – 412 409.

Mob No. 99603 60410.

E-mail : chetanalawade.com@gmail.com

Address for service of notice

Same as above

APPLICANT

2) PARTICULARS OF THE RESPONDENTS

1) State of Maharashtra

Through Principal Secretary,
Revenue and Forest Department,
Mantralaya,
Mumbai – 400 032.

2) Chief Conservator of Forest (Regional)

Pune, Van-bhavan, A-Wing
Vanvihar, Gokhalenagar
Pune-411 016.

Email: ccfpune@gmail.com

/ccftpune@mahaforest.gov.in

3) Santosh Krishnaji Salunkhe

Forester Aley,

Otur.

Address for service of notice

Same as above

RESPONDENTS

**3) PARTICULARS OF THE ORDER AGAINST
WHICH THE APPLICATION IS MADE :**

DATE : 30/08/2024

ORDER NO. :

SUBJECT IN BRIEF : TRANSFER

The Applicant is aggrieved by the transfer order dated 30/08/2024 by which the Applicant is transferred from the post of Forester Tokawade, Range Forest Officer Khed, Deputy Conservator ,Junner to Forester , Bhimashankar, Bhimashankar Sanctuary-I, Deputy Conservator (Wild life) Pune in violation of guidelines for the general transfer laid down in G.R. dated 09/04/2018.

4) JURISDICTION OF THE TRIBUNAL

The Applicant declares that the subject matter of the order against which he wants the redressal is within the jurisdiction of the Tribunal.

5) LIMITATION :

The Applicant further declares that the application is within the limitation period prescribed in section 21 of the Administrative Tribunal Act. 1985.

6) FACTS OF THE CASE :

6.1. The Applicant is a State Government employee and is working as Forester in Revenue and Forest Department. The date of birth of the Applicant is 27/10/1985. The Applicant belongs to the Open Category. The Applicant joined the Service on 18/03/2006 as Forest Guard and promoted as Forester/Round Officer, Class-III.

6.2. The Applicant says and submits that by the order dated 30/08/2024 the Applicant is transferred from the post of Forester Tokawade, Range Forest Officer Khed, Deputy Conservator , Junner to Forester , Bhimashankar, Bhimashankar Sanctuary-I, Deputy Conservator (Wild life) Pune (Applicant's name at Sr.No.12).

Copy of the impugned transfer order dated 30/08/2024 is annexed and is marked as **Annexure A1**.

6.3. The Applicant craves the leave of this Hon'ble Tribunal to refer to the G.R. dated 09/04/2018, as per which the policy regarding transfer by counseling has been laid down. The General transfer can be issued only in accordance with the procedure which has been laid down by the Government. Copy

of the G.R. dated 09/04/2018 is annexed and marked **Annexure A2.**

6.4. The Applicant submits that by the letter dated 03/05/2024 the Respondent No. 2 has published cadre-wise combined list, accordingly in Form-A published list of the Forester due for transfer wherein the name of the Applicant has been shown at Sr. No. 24. The Respondent No.2 has also published the list of probable vacant post of Forester in Form-B.

Also the Respondent No.2 called 1 to 10 Choice posting /options by 07/05/2024 and accordingly the applicant in the option form has given 10 choice postings as following –

Sr. No.	Choice posting
1.	Forester, Madh
2.	Forester Ambegavan

3.	Forester, Tokawade extention for one year
4.	Forester, Botarde
5.	Forester, Bhimashankar
6.	Forester, Katse
7.	Forester, Shinoli
8.	Social Forestry Ambegaon
9.	Social Forestry Khed-1
10.	Social Forestry Khed-2

Copy of the letter dated 03/05/2024 by which list of Forester due for transfer along-with option form are collectively annexed and is marked as **Annexure A3**.

6.5. The Applicant submits that Respondents No.2 transferred other Forester at the preference/Choice in the option form which is given by the applicant as under:-

Sr.No.	Choice posting Options by the applicant	Names of the Forester posted with Sr.No.
1.	Forester, Madh	Shri Santosh Krushnaji Salunkhe (Sr.No.02)
2.	Forester Ambegavan	Vacant
3.	Forester, Tokawade extention for one year	Shri Dattatray Daulatrao Phapale (Sr.No.27)
4.	Forester, Botarde	Smt. Mangal Kale, Filled in promotion
5.	Forester, Bhimashankar	Shri Chiten Ajit Nalawade (Sr.No.24) –Applicant
6.	Forester, Katse	Shri Narayan Haribhau Gire (Sr.No.09)
7.	Forester, Shinoli	Shri Pravinkumar Panduran Langhi (Sr.No.08)
8.	Social Forestry Ambegaon	Shri Sudhakar Maroti Gite (Sr.No.06)
9.	Social Forestry Khed-1	Smt. Sima Hiranman Sapkal (Name is not in the list)

10.	Social Forestry Khed-2	Smt.Nisha Prashant Velapure(Sr.No.17)
-----	------------------------	--

It is pertinent to note that, applicant is transferred as Forester, Bhimashankar, Bhimashankar Sanctuary but he had given 1st option for Forester, Madh as per Preferential Claim and Respondent No. 3 is giving that option in violation of G.R. dt 09/04/2018.

6.6. The Applicant craves the leave of this Hon'ble Tribunal to refer to the G.R. dated 22/05/2017, as per which the policy regarding transfer of Maharashtra Forest Service has been laid down. According of this GR in para-IV (B) (iii) it is clearly mentioned that, “ after completion of a maximum of two consecutive terms in a Regional Forest Division as a Forest Officer shall be required to be transferred to the branches of the establishment such as Wildlife /Social Forestry/Work-plan/Research/Assessment/other Branch.”

It is pertinent to note that, the following Foresters who have completed two tenures in Territorial and posted for 3rd in territorial same division /another

Sr.No.	Name	Seniority No
1	Shri Promod Mugutrao Raskar	20
2	Shri Santosh Krusnaji Salunkhe	02
3	Smt.Madhuri Prabhakar jagtap	16
4	Shri Pravinkumar Pandurang Langhi	08
5	Shri Gulab Dnyandeo Ithape	07

Copy of the GR dated 22/05/2017 is annexed and marked as **Annexure-A4**.

6.7. The Applicant submits that the following persons who were due for transfer but are not transferred by the Respondent No.2.

Sr.No.	Name	Place of working	Sr.No. of List Form-A of dtd.03/05/2024

1	Smt.Majusha Bhaskar Ghuge	Forester, Uksan	31
2	Shri Sanjay Laxman Waghmode	Forester, Junoni	37
3	Smt.Archana Ramesh Kavitke	Forester, Social Forestry Indapur	38
4	Shri Shashikat Eknath Sawant	Forester,South Solapur	40
5	Smt.Kalyani Sagar Machha	Forester,Sasve	42

It is pertinent to note that, the applicant's name at Sr.No.24 and all the above persons are junior to the applicant.

6.8. The applicant has worked in tribal area and therefore the applicant is entitled for a preferential as per the GR dated 09/04/2018 irrespective of the applicants seniority, the applicant as per clause number three and stage number five of schedule one of the G.R. dated 09/04/2018 is eligible and entitled for posting at option no 1, which is given to the

Respondent no. 3 in violation of the policy decision of the government.

6.9. The Applicant is aggrieved by the transfer order dated 30/08/2024 by which the Applicant is transferred from the post of Forester Tokawade, Range Forest Officer Khed, Deputy Conservator, Junner to Forester , Bhimashankar, Bhimashankar Sanctuary-I, Deputy Conservator (Wild life) Pune in violation of guidelines for the general transfer laid down in G.R. dated 09/04/2018 and is approaching this Hon'ble Tribunal on the following amongst other grounds which are taken without prejudice to one another –

6.9.1. By the GR dated 09/04/2018 the Government had adopted policy of transfer by Counseling so that the Government Servant should get the posting as far as possible as per the preferences and modalities are given therein. As per the instructions mentioned in Step 6(III) the concerned Government Employee are to be given postings as per their choice based on the seniority.

6.9.2. In terms of the GR dated 09/04/2018 options given by the Applicant ought to have been considered as per his preferential claim.

6.9.3. The Applicant submits that no reasons are recorded either by the Civil Services Board or by the transferring authority to firstly ignore the preferential claim of the Applicant and not to give the postings to the Applicant as per the choice posting given by the Applicant.

6.9.4. The very object and purpose of the GR dated 09/04/2018 is to alleviate the difficulties of Government Servant and to post them as per their choice given by them, so that they can function efficiently.

6.9.5. The Applicant submits that the GR dated 09/04/2018 regarding transfer by counseling is binding on the Respondents and there has to be cogent reasons for not giving the posting to the applicant as per the various options given applicant. It is a settled law that the discretion to be exercised by any authority

including the state should have a sound reason and basis for the same exercise of discretion cannot be arbitrary. The respondent No.2 has not considered the request of the applicant in proper perspective.

6.9.6. The impugned transfer order dated 30/08/2024 suffers from arbitrariness and was issued in violation of the GR dated 09/04/2018 and 22/05/2017.

6.9.7. The Respondent No.2 has acted arbitrary and malafidely therefore their transfer orders dated 30/08/2024 is mala-fide, illegal and bad in law and are liable to be quashed and set aside on this ground alone.

6.9.8. The Respondent No. 3 is posted at the choice given by the applicant, superseding the claim of the applicant thus the applicant is given arbitrary and discriminatory treatment. The Respondent No. 3 is transferred in contravention of the G.R. dt. 22/05/2017 and therefore the order of the Respondent no. 3 is illegal and bad in law.

6.9.9. In terms of the G.R. dated 09/04/2018 options given by the Applicant ought to have been considered in terms of transfer of employees working in Tribal and Naxal affected area preference to take in General Transfer seniority but the Applicant's work in difficult area was totally ignored.

6.9.10. The impugned order is also illegal on the ground that as per the Transfer Act, Respondent No.2 is not the competent authority to issue the General Transfer order, as he is not declared Head of the Department as per 5(1) of the Transfer Act, 2005.

Grave injustice and prejudice has been caused to the Applicant.

Hence this petition.

7) DETAILS OF THE REMEDIES EXHAUSTED :

The Applicant says that there is no statutory remedy available to the Applicant, under the Service Rules. Therefore,

except this application, there is no other alternative and efficacious remedy available to the Applicant herein.

**8) MATTER NOT PREVIOUSLY FILED OR
PENDING WITH ANY OTHER COURT :**

The Applicant further declares that he has not previously filed any application regarding the matter except those which are mentioned in this original application in respect of this application been made before any Court of law or any other authority or any bench of Tribunal.

9) RELIEF SOUGHT :

In view of the facts mentioned in paragraph (6) above Applicant pray for the following relief :

- a) That this Hon'ble Tribunal be pleased quash and set aside the transfer dated 30/08/2024 qua the applicant and Respondent No.3 by which the Applicant is transferred to Forester, Bhimashankar, Bhimashankar Sanctuary-I, Deputy Conservator (Wild life) Pune and

Respondent no. 3 as forester Madh and this Hon'ble Tribunal be further pleased to direct the Respondent No.2 issue the transfer order of the Applicant by considering Option No.1 submitted by the applicant for Forester, Madh with all the consequential service benefits .

b) That the cost of the application be awarded in favour of the Applicant.

c) That such orders as justice and convenience may demand from time to time be passed in favour of the Applicant.

10) INTERIM RELIEF IF ANY PRAYED FOR :

a) That this Hon'ble Tribunal be pleased to stay the effect and operation of the impugned transfer order dated 30/08/2024, qua the Applicant, and Respondent No.2 be further pleased to direct the Respondents to allow the Applicant to work as Forester Tokawade, Range Forest Officer Khed, Deputy Conservator ,Junner.

b) That pending the admission of this matter the Hon'ble Tribunal be pleased to issue ad-interim order in terms of prayer 10(a) and (b).

11) PARTICULARS OF THE POSTAL ORDER :

- 1) Number of the Postal Order :
- 2) Amount of the Postal Order : Rs. 50/-
- 3) Name of the Post Office : Pune
- 4) Date of the Postal Order. :

12) LIST OF ENCLOSURES : AS PER
INDEX ABOVE.

Punam Mahajan

(ADVOCATE FOR THE APPLICANT)
(PUNAM MAHAJAN)

2 SEP 2024

19

VERIFICATION

I, Shri.Chetan Ajit Nalawade, Age – 38 Years, Working as Forester / Round Officer, Division Junnar, in the office of the Range Forest, Khed(Rajgurunagar)Territorial, Tal-Khed, Dist. –Pune, Residing at – At-Post- Dholwad, Tal –Junnar, Dist.- Pune. Applicant as stated in the title of the Original application, do hereby verify that the contents of paragraph nos. 1 to 6, of the original application are true to my personal knowledge and that the contents of paragraph nos. 7, 10, 11, 12 being grounds and prayers are believed to be true on legal advice and that I have not suppressed any material facts.

Chetan Ajit Nalawade (C.A. Nalawade)

SIGNATURE OF THE APPLICANT

Punam Mahajan

(ADVOCATE FOR THE APPLICANT)
(PUNAM MAHAJAN)

PUNE :
DATED : 02/09/2024

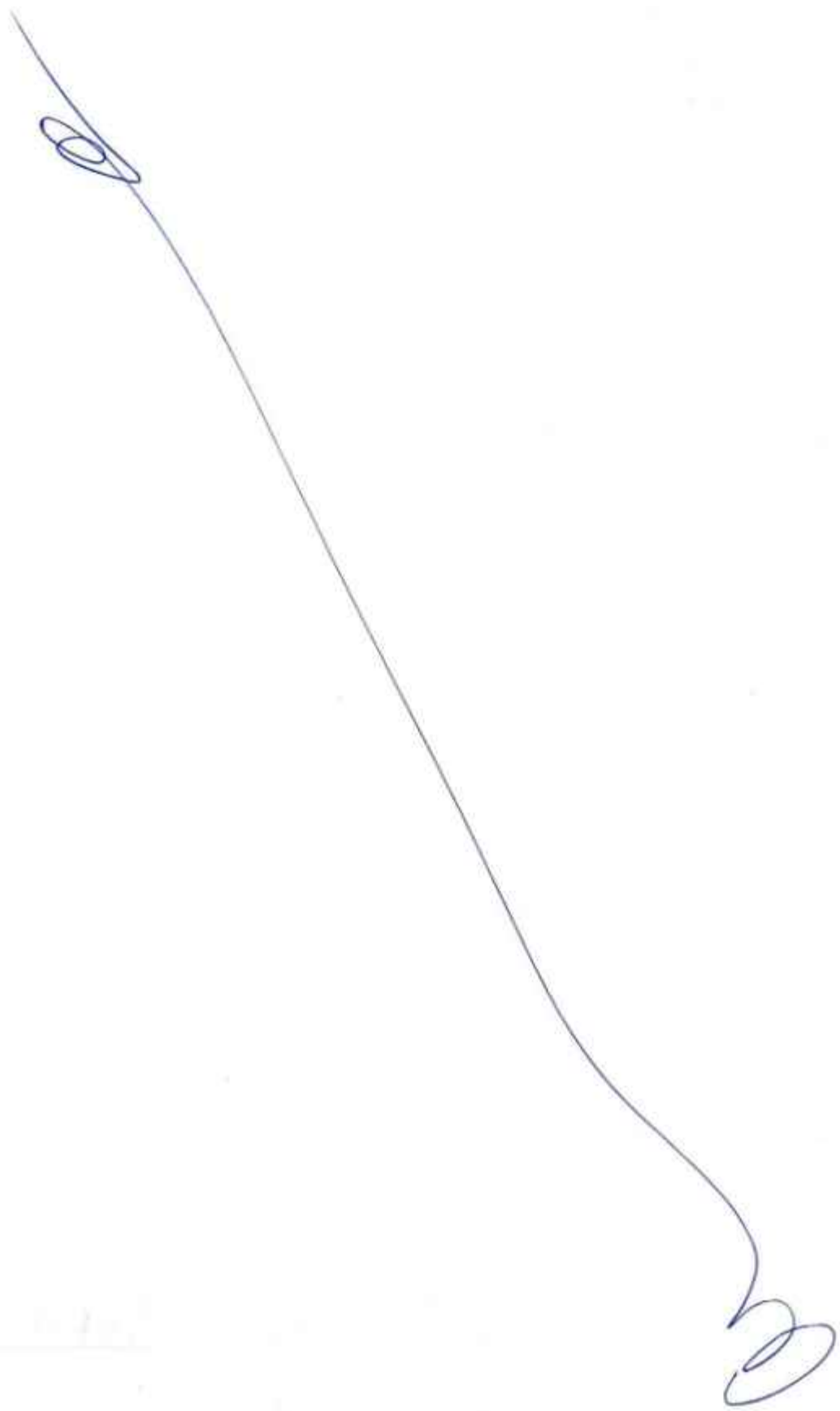
2 SEP 2024

BEFORE ME
[Signature]
VEERENDRA S. PATIL
NOTARY (GOVT. OF INDIA)
BRANDWANA, PUNE (MAHARASHTRA)
REGN. No. 9994

NOTED AND REGISTERED AT
SERIAL NUMBER 495/2024

495.
2024

सत्यमेव जयते

महाराष्ट्र शासन

महसूल व वन विभाग

मुख्य वनसंरक्षक (प्रादेशिक), पुणे यांचे कार्यालय,

वनभवन, 'ए' विंग, पहिला मजला, वनविहार, गोखलेनगर, पुणे - 411 016

दुरध्वनी क्रमांक-020-25664182/83

ई-मेल- ccftpune@gmail.com/ccftpune@mahaforest.gov.in

आदेश/महत्वाचे/ई-मेलद्वारे

जावक क्रमांक :- कक्ष-3(1)/(आस्था)/ ए- 107 /2024-25, पुणे 411 016

दिनांक 30/08/2024

विषय :- बदली सत्र सन 2024

वनपाल संवर्गातील कर्मचारी यांच्या नियतकालिक बदल्या व पदस्थापना.

महाराष्ट्र शासकीय कर्मचा-यांच्या बदल्यांचे विनियमन आणि शासकीय कर्तव्ये पार पाडताना होणा-या विलंबास प्रतिबंध अधिनियम, 2005 मधील कलम 4 (2) व कलम 4 (4) अंतर्गत तरतुदीनुसार तसेच शासन, महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक एफएसटी-12/17/प्र.क्र.664/फ-4, दिनांक 11/01/2018 नुसार सक्षम प्राधिकारात अधिन राहून, तसेच महाराष्ट्र शासन, सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक एसआरव्ही-2017/प्र.क्र.415/कार्या-12, दिनांक 09/04/2018 नुसार आणि या कार्यालयाचे पत्र क्र.कक्ष-3.2/आस्था/280 दिनांक 06/08/2021 अन्वये गठित नागरी सेवा मंडळ यांनी महाराष्ट्र शासन, राजपत्र असाधारण क्रमांक 41 भाग चार सामान्य प्रशासन विभाग, दि. 29/08/2024 मधील तरतुदीनुसार दिनांक 30.08.2024 रोजीच्या बैठकीत केलेल्या शिफारशीनुसार पुणे वनवृत्तांतील वनपाल संवर्गातील कर्मचा-यांच्या प्रशासकीय कारणास्तव खालील प्रमाणे बदलीने पदस्थापना करण्यात येत आहे.

अ.क्र.	वनपालाचे नांव	कार्यरत कार्यालयाचे / विभागाचे नांव	बदलीनंतरचे कार्यालय / विभाग	शेरा
1	श्रीमती. मिरा विनोद बेदरे	वनपाल, साव, वडगाव मावळ, विभागीय वनअधिकारी, साव, पुणे	वनपाल संशोधन पुणे	श्रीमती निशा प्रशांत वेळापूरे, वनपाल यांचे नियतकालिक बदलीने रिक्त होणाऱ्या पदावर
2	श्री. रविंद्र दत्तात्रय गंवादे	वनपाल मढ, वपअ ओतूर, उपवनसंरक्षक, जुन्नर	वनपाल सामाजिक वनीकरण आंबेगाव, विभागीय वनअधिकारी, साव, पुणे	श्रीमती. सारिका माधवराव बुट्टे, वनपाल यांचे नियतकालिक बदलीने रिक्त होणाऱ्या पदावर
3	श्रीमती. माधुरी प्रभाकर जगताप	वनपाल, साव, सासवड विभागीय वनअधिकारी, साव, पुणे	वनपाल सामाजिक वनीकरण, सासवड, विभागीय वनअधिकारी, सामाजिक वनीकरण, पुणे	श्री. गणेश अशोक पवार, वनपाल यांचे नियतकालिक बदलीने रिक्त होणाऱ्या पदावर

4	श्री. गणेश अशोक पवार	वनपाल, साव, सासवड विभागीय वनअधिकारी, साव, पुणे	वनपाल सासवड, वनपरिक्षेत्र अधिकारी, (प्रा.) सासवड, उपवनसंरक्षक, पुणे वनविभाग, पुणे	श्री. शितल विष्णु बागल, वनपाल यांचे नियतकालिक बदलीने रिक्त होणाऱ्या पदावर
5	श्री. सागर दिलीप चुटके	वनपाल - लोणावळा, वनपरिक्षेत्र-वडगाव उपवनसंरक्षक, पुणे	वनपाल कार्ला, वनपरिक्षेत्र अधिकारी, (प्रा.) शिरोता, उपवनसंरक्षक, पुणे वनविभाग, पुणे	श्री. प्रमोद मुगुटराव रासकर, वनपाल यांचे नियतकालिक बदलीने रिक्त होणाऱ्या पदावर
6	श्री. प्रमोद मुगुटराव रासकर	वनपाल कार्ला वनपरिक्षेत्र-शिरोता उपवनसंरक्षक, पुणे	वनपाल लोणी काळभोर, वनपरिक्षेत्र अधिकारी, (प्रा.) पुणे, उपवनसंरक्षक, पुणे वनविभाग पुणे	श्री. मंगेश विठ्ठल सपकाळे, वनपाल यांचे नियतकालिक बदलीने रिक्त होणाऱ्या पदावर
7	श्री. विलास बाबाजी निकम	वनपाल, साव, मोहोळ, विभागीय वनअधिकारी, साव, सोलापूर	वनपाल भिगवण, वनपरिक्षेत्र अधिकारी, (प्रा.) इंदापूर, उपवनसंरक्षक, पुणे वनविभाग, पुणे	श्री. अजय भागवत घावटे, वनपाल यांचे नियतकालिक बदलीने रिक्त होणाऱ्या पदावर
8	श्री. बी. ए. गायकवाड	वनपाल, साव, बारामती, विभागीय वनअधिकारी, साव, पुणे	वनपाल सामाजिक वनीकरण शिरूर, विभागीय वनअधिकारी, साव, पुणे	श्रीमती. एस. एच. सपकाळ, वनपाल यांचे नियतकालिक बदलीने रिक्त होणाऱ्या पदावर
9	श्री. गुलाब ज्ञानदेव इथापे	वनपाल शिनोली, वपअ घोडेगाव, उपवनसंरक्षक, जुन्नर	वनपाल तिरपाड, वनपरिक्षेत्र अधिकारी (प्रा.) घोडेगाव, उपवनसंरक्षक, जुन्नर वनविभाग जुन्नर	श्री. अनिल नामदेव सोनवणे, वनपाल यांचे नियतकालिक बदलीने रिक्त होणाऱ्या पदावर
10	श्री. प्रविणकुमार पांडूरंग लांधी	वनपाल- कानसे, वनपरिक्षेत्र-घोडेगाव उपवनसंरक्षक, जुन्नर	वनपाल-शिनोली, वनपरिक्षेत्र- घोडेगाव, उपवनसंरक्षक, जुन्नर	श्री. गुलाब ज्ञानदेव इथापे, वनपाल यांचे नियतकालिक बदलीने रिक्त होणाऱ्या पदावर
11	श्री. नारायण हरीभाऊ गिन्हे	वनपाल भिमाशंकर-1, वन्यजीव पुणे	वनपाल कानसे, वनपरिक्षेत्र अधिकारी (प्रा.) घोडेगाव, उपवनसंरक्षक, जुन्नर वनविभाग जुन्नर	श्री प्रविणकुमार लांधी, वनपाल यांचे नियतकालिक बदलीने रिक्त होणाऱ्या पदावर
12	श्री. चेतन अजित नलावडे	वनपाल टोकावडे, वपअ खेड, उपवनसंरक्षक, जुन्नर	वनपाल भिमाशंकर अभयारण्य-1, उपवनसंरक्षक (वन्यजीव) पुणे	श्री. नारायण हरीभाऊ गिन्हे, वनपाल यांचे नियतकालिक बदलीने रिक्त होणाऱ्या पदावर
13	श्री अनिल नामदेव सोनवणे	वनपाल तिरपाड, वपअ घोडेगाव, उपवनसंरक्षक, जुन्नर	वनपाल -आळे, वनपरिक्षेत्र- ओतूर, उपवनसंरक्षक, जुन्नर वनविभाग जुन्नर	श्री. संतोष कृष्णाजी साळूंखे, वनपाल यांचे नियतकालिक बदलीने रिक्त होणाऱ्या पदावर

14	श्री. अमोल बाबासाहेब पाचपुते	वनपाल, मोरगाव, वनपरिक्षेत्र-बारामती, उपवनसंरक्षक पुणे	वनपाल सामाजिक वनीकरण, बारामती, विभागीय वनअधिकारी, साव, पुणे	श्री. बी. ए. गायकवाड, वनपाल यांचे नियतकालिक बदलीने रिक्त होणाऱ्या पदावर
15	श्री. संतोष कृष्णाजी साळूंखे,	वनपाल-आळे, वनपरिक्षेत्र-ओतूर	वनपाल-मढ, वनपरिक्षेत्र-ओतूर, उपवनसंरक्षक, जुन्नर वनविभाग जुन्नर	श्री. रविंद्र गावंडे, वनपाल यांचे नियतकालिक बदलीने रिक्त होणाऱ्या पदावर
16	श्री. शितल विष्णू बागल	वनपाल, सासवड, वनपरिक्षेत्र-सासवड, उपवनसंरक्षक, पुणे	वनपाल मोरगाव, वनपरिक्षेत्र अधिकारी (प्रा.) बारामती, उपवनसंरक्षक, पुणे वनविभाग पुणे	श्री. अमोल पाचपुते, वनपाल यांचे नियतकालिक बदलीने रिक्त होणाऱ्या पदावर
17	श्री. अजय भागवत घावटे	वनपाल, भिंगवण, वनपरिक्षेत्र-इंदापूर, उपवनसंरक्षक, पुणे	वनपाल वाहनगाव, वनपरिक्षेत्र अधिकारी, (प्रा.) शिरोता, उपवनसंरक्षक, पुणे वनविभाग पुणे	श्री. सखाराम संताजी बुचडे, वनपाल यांचे नियतकालिक बदलीने रिक्त होणाऱ्या पदावर
18	श्री. सुधाकर मारोती गिते	वनपाल ओतूर, वपअ ओतूर, उपवनसंरक्षक, जुन्नर	वनपाल सामाजिक वनीकरण, आंबेगाव, विभागीय वनअधिकारी, साव, पुणे	श्री. संतोष किसनराव बिरादार, वनपाल यांचे नियतकालिक बदलीने रिक्त होणाऱ्या पदावर
19	श्री. पवन रघुनाथ आहेर	वनपाल, साव, अबकलकोट	वनपाल चाकण, वनपरिक्षेत्र अधिकारी, (प्रा.) चाकण, उपवनसंरक्षक, जुन्नर वनविभाग जुन्नर	श्रीमती. योगिता बी. नायकवाडी, वनपाल यांचे विनंती बदलीने रिक्त होणाऱ्या पदावर
20	श्री डी.बी. शिंदोडकर	वनपाल, साव, पुणे, विभागीय वनअधिकारी, साव, पुणे	वनपाल वैराग, वनपरिक्षेत्र अधिकारी (प्रा.) बार्शी, उपवनसंरक्षक, सोलापूर वनविभाग सोलापूर	श्री. इरफान युनुस काझी, वनपाल यांचे नियतकालिक बदलीने रिक्त होणाऱ्या पदावर
21	श्री. गुलाब तुकाराम मुके	वनपाल, साव, खेड, विभागीय वनअधिकारी, साव, पुणे	वनपाल शिरोली, वनपरिक्षेत्र (प्रा.) खेड, उपवनसंरक्षक, जुन्नर वनविभाग जुन्नर	श्री. दत्तात्रय दौलतराव फापाळे, वनपाल यांचे नियतकालिक बदलीने रिक्त होणाऱ्या पदावर
22	श्री. सखाराम संताजी बुचडे	वनपाल, वाहनगाव, वनपरिक्षेत्र-शिरोता, उपवनसंरक्षक, पुणे	वनपाल सामाजिक वनीकरण, वडगाव मावळ, विभागीय वनअधिकारी, साव, पुणे	श्रीमती मिरा विनोद बेदरे, वनपाल यांचे नियतकालिक बदलीने रिक्त होणाऱ्या पदावर
23	श्री. संतोष किसनराव बिरादार	वनपाल, साव, आंबेगाव, विभागीय वनअधिकारी, साव, पुणे	वनपाल खोडद, वनपरिक्षेत्र (प्रा.) ओतूर, उपवनसंरक्षक, जुन्नर वनविभाग जुन्नर	श्री. भानुदास सखाराम शिंदे, वनपाल यांचे नियतकालिक बदलीने रिक्त होणाऱ्या पदावर

24	श्रीमती. सारिका माधवराव बुट्टे	वनपाल, सावप आंबेगाव, विभागीय वनअधिकारी, साव, पुणे	वनपाल ओतूर, वनपरिक्षेत्र अधिकारी (प्रा.) ओतूर, उपवनसंरक्षक, जुन्नर वनविभाग जुन्नर	श्री. सुधाकर मारोती गिते, वनपाल यांचे नियतकालिक बदलीने रिक्त होणाऱ्या पदावर
25	श्रीमती. निशा प्रशांत वेळापुणे	वनपाल, संशोधन पुणे	वनपाल सामाजिक वनीकरण, खेड, विभागीय वनअधिकारी, साव, पुणे	श्री. गुलाब तुकाराम मुके, वनपाल यांचे नियतकालिक बदलीने रिक्त होणाऱ्या पदावर
26	श्री. जहांगीर जिलानी खोंदे	वनपाल, पांगरी, उपवनसंरक्षक, सोलापूर वन विभाग सोलापूर	वनपाल सांगोला, वनपरिक्षेत्र अधिकारी, (प्रा.) सांगोला, उपवनसंरक्षक, सोलापूर वनविभाग, सोलापूर	श्री. सुप्रिब लिंबा मुंडे, वनपाल यांचे नियतकालिक बदलीने रिक्त होणाऱ्या पदावर
27	श्री. शंकर भिमाशंकर कुताटे	वनपाल, उत्तर सोलापूर, उपवनसंरक्षक, सोलापूर वन विभाग सोलापूर	वनपाल सामाजिक वनीकरण, अक्कलकोट, विभागीय वनअधिकारी, साव, सोलापूर	श्री. पवन रघुनाथ आहरे, वनपाल यांचे नियतकालिक बदलीने रिक्त होणाऱ्या पदावर
28	श्रीमती. सिमा धनाजी मगर	वनपाल-आळंदी चोराची, वनपरिक्षेत्र-पुणे उपवनसंरक्षक, पुणे वन विभाग पुणे	वनपाल सामाजिक वनीकरण, पुणे, विभागीय वनअधिकारी, साव, पुणे	श्री. डी. बी. शिंदोडकर, वनपाल यांचे नियतकालिक बदलीने रिक्त होणाऱ्या पदावर
29	श्री. संदिप रामचंद्र खटटे	वनपाल, भोर, वनपरिक्षेत्र- भोर	वनपाल सामाजिक वनीकरण, मोहोळ, विभागीय वनअधिकारी, साव, सोलापूर	श्री. विलास बाबाजी निकम, वनपाल यांचे नियतकालिक बदलीने रिक्त होणाऱ्या पदावर
30	श्री. दत्तात्रय दौलतराव फापाळे	वनपाल शिरोली, वपअ खेड, उपवनसंरक्षक जुन्नर	वनपाल टोकावडे, वनपरिक्षेत्र-खेड, उपवनसंरक्षक जुन्नर वनविभाग, जुन्नर	श्री. चेतन अजित नलावडे, वनपाल यांचे नियतकालिक बदलीने रिक्त होणाऱ्या पदावर
31	श्री. जे. एस. शेख	वनपाल, साव, पुणे, विभागीय वनअधिकारी, साव, पुणे	वनपाल करंजे, वनपरिक्षेत्र अधिकारी (प्रा.) बारामती, उपवनसंरक्षक, पुणे वनविभाग, पुणे	रिक्त पदावर
32	श्री. हेमंत प्रभाकर मोरे	वनपाल, बारामती, वनपरिक्षेत्र-बारामती	वनपाल सामाजिक वनीकरण, सासवड, विभागीय वनअधिकारी, साव, पुणे	श्रीमती. माधुरी प्रभाकर जगताप, वनपाल यांचे नियतकालिक बदलीने रिक्त होणाऱ्या पदावर
33	श्रीमती .एस.एच सपकाळ	वनपाल, साव, शिरूर	वनपाल सामाजिक वनीकरण, खेड, विभागीय वनअधिकारी, साव, पुणे	श्री. संतोष रामचंद्र उंडे, वनपाल यांचे नियतकालिक बदलीने रिक्त होणाऱ्या पदावर

Pca

34	श्री. भानुदास सखाराम शिंदे	वनपाल-खोडद वनपरिक्षेत्र-ओतूर	वनपाल-शिरूर, वनपरिक्षेत्र-शिरूर, उपवनसंरक्षक जुन्नर वनविभाग, जुन्नर	श्री. गणेश रामदास म्हेत्रे, वनपाल यांचे विनंती बदलीने रिक्त होणाऱ्या पदावर
35	श्री. मंगेश विठ्ठल सपकाळे	वनपाल लोणी काळभोर वनपरिक्षेत्र- पुणे	वनपाल सामाजिक वनीकरण, पुणे, विभागीय वनअधिकारी, साव, पुणे	श्री. जे. एस. शेख, वनपाल यांचे नियतकालिक बदलीने रिक्त होणाऱ्या पदावर
36	श्री. इरफान युनुस काझी	वनपाल वैराग, उपवनसंरक्षक, सोलापूर वन विभाग सोलापूर	वनपाल उत्तर सोलापूर, वनपरिक्षेत्र अधिकारी (प्रा.) सोलापूर, उपवनसंरक्षक, सोलापूर वनविभाग, सोलापूर	श्री. शंकर भिमाशंकर कुताटे, वनपाल यांचे नियतकालिक बदलीने रिक्त होणाऱ्या पदावर
37	श्री. संतोष रामचंद्र उंडे	वनपाल, साव, खेड	वनपाल बारामती, वनपरिक्षेत्र अधिकारी, (प्रा.) बारामती, उपवनसंरक्षक, पुणे वनविभाग, पुणे	श्री. हेमंत प्रभाकर मोरे, वनपाल यांचे नियतकालिक बदलीने रिक्त होणाऱ्या पदावर
38	श्रीमती शितल भागचंद खंडके	वनपाल-वरवंड, वनपरिक्षेत्र-दोंड उपवनसंरक्षक, पुणे वनविभाग, पुणे	वनपाल-आळंदी चोराची, वनपरिक्षेत्र-पुणे उपवनसंरक्षक, पुणे वनविभाग, पुणे	श्रीमती सिमा धनाजी मगर, वनपाल यांचे नियतकालिक बदलीने रिक्त होणाऱ्या पदावर
39	श्री. सुप्रिंव लिंबा मुंदे	वनपाल, सांगोला, उपवनसंरक्षक, सोलापूर वन विभाग सोलापूर	वनपाल भोर, वनपरिक्षेत्र अधिकारी (प्रा.) भोर, सहायक वनसंरक्षक (प्रा.) भोर, उपवनसंरक्षक, पुणे वनविभाग, पुणे	श्री. संदिप रामचंद्र खटटे, वनपाल यांचे नियतकालिक बदलीने रिक्त होणाऱ्या पदावर

2.00 बदली करणेत आलेल्या कर्मचा-यास त्यांच्या नवीन पदस्थापनेच्या ठिकाणी हजर होण्याकरिता पदस्थापनेचे आदेश आपले स्तरावरून निर्गमित करून वनपाल यांना दि. 05.09.2024 पूर्वी कार्यमुक्त करावे आणि संबंधित कर्मचा-याने त्यांना दिलेल्या पदस्थापनेच्या ठिकाणी त्वरीत हजर व्हावे.

3.00 संबंधित वनपाल त्यांच्या नवीन पदस्थापनेच्या ठिकाणी रुजू होईपर्यंत संबंधित कार्यालयाचे पूर्व परवानगी शिवाय कोणत्याही कारणास्तव रजा मंजूर करू नये. तसेच महाराष्ट्र नागरी सेवा (रजा) नियम 1981 मधील नियम 30 (सी) नुसार मूळ कार्यालयात बदली झालेल्या वनपाल यांचे कोणत्याही प्रकारचे रजेचे अर्ज स्विकारू नयेत, असे अर्ज प्राप्त झाल्यास संबंधित वनपाल यांना नोंदणी पोच देय डाकेने परत करावेत. मूळ कार्यालयाकडे बदली झालेल्या वनपाल यांचे रजेचे अर्ज पाठविल्यास अर्जाची दखल घेण्यात येऊ नये.

4.00 बदली झालेल्या कर्मचा-यांनी त्यांना कार्यमुक्त केल्यानंतर, अनुज्ञेय पदग्रहण अवधीत नवीन पदस्थापनेवर रुजू व्हावे, जे कर्मचारी या कालमर्यादेचे पालन करणार नाहीत आणि पदस्थापनेच्या ठिकाणी हजर न होता परस्पर गैरहजर राहतील, अशा कर्मचारी यांची अनुपस्थिती अनधिकृत अनुपस्थिती म्हणून समजण्यात येईल व पर्यायाने त्यांच्या सेवेत खंड होईल याची जाणीव सर्व संबंधितांना करून देण्यात यावी.

5.00 सदरहू आदेशान्वये बदलीने पदस्थापना करण्यात आलेले कर्मचारी पदस्थापनेच्या ठिकाणी हजर न झालेस वा राजकीय दबाव आणून बदली रद्द करण्याचा प्रयत्न केल्यास सदर कृती महाराष्ट्र नागरी सेवा (वर्तणूक), नियम, 1979

TRUE COPY P.M.
ADV. PUNAM MAHAJAN

समुपदेशनाद्वारे बदलीबाबतचे धोरण

महाराष्ट्र शासन

सामान्य प्रशासन विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: एसआरव्ही-२०१७/प्र.क्र.४१५/कार्यासन १२

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२

तारीख : ०९ एप्रिल, २०१८

वाचा :- महाराष्ट्र शासकीय कर्मचाऱ्यांचे बदल्यांचे विनियमन आणि शासकीय कर्तव्ये पार पाडताना होणाऱ्या विलंबास प्रतिबंध अधिनियम, २००५

प्रस्तावना :-

संदर्भाधीन बदली अधिनियम, २००५ नुसार शासकीय अधिकारी/कर्मचारी यांची एका पदावरील कामकाजाचा ३ वर्षांचा सामान्य कालावधी पूर्ण झाल्यानंतर संबंधितांची सर्वसाधारण बदली करण्यात येते. बदली संदर्भात नागरी सेवा मंडळाच्या शिफारशीवर बदली प्राधिकाऱ्याच्या मान्यतेने पदस्थापनेचे आदेश निर्गमित करण्यात येतात. तथापि, या प्रक्रियेत संबंधित बदलीपात्र कर्मचाऱ्याची वैयक्तीक पसंती/अडचण विचारात घेतली जात नाही. परिणामी, बदलीनंतर कोणत्या ठिकाणी पदस्थापना मिळेल याबाबत बदलीचे आदेश प्राप्त होईपर्यंत संबंधित कर्मचारी पूर्णतः अनभिज्ञ राहतो. सबब, सदर प्रक्रिया अधिक पारदर्शक करणे व या प्रक्रियेत बदलीपात्र कर्मचाऱ्यांना सहभागी करून घेणे, या उद्देशाने नागरी सेवा मंडळाने पदस्थापनेसंदर्भात शिफारशी करतांना समुपदेशनाने कार्यवाही करण्याकरीता मार्गदर्शक तत्वे लागू करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

विचारांती या शासन निर्णयाद्वारे समुपदेशनाद्वारे बदलीचे धोरण खालील प्रमाणे निश्चित करण्यात येत आहे.

१. **समुपदेशनाद्वारे बदलीसाठी पात्र शासकीय अधिकारी / कर्मचारी :-**

मंत्रालयीन संवर्ग व राज्य शासकीय गट-अ मधील अधिकारी वगळून राज्य शासकीय गट-ब मधील अधिकारी, तसेच गट-क व गट-ड मधील कर्मचारी यांना समुपदेशनाद्वारे बदलीचे धोरण लागू होईल.

- बदली अधिनियम २००५ मधून पोलीस दलातील कर्मचाऱ्यांना वगळण्यात आले असल्यामुळे या कर्मचाऱ्यांना समुपदेशनाद्वारे बदलीचे धोरण लागू होणार नाही.

२. **समुपदेशनाद्वारे होणाऱ्या बदल्या :-**

- **सर्वसाधारण बदल्या** - प्रतिवर्षी बदली अधिनियमानुसार एप्रिल/मे महिन्यामध्ये सेवाचा पदावधी पूर्ण केलेल्या शासकीय अधिकारी/कर्मचारी यांच्या सर्वसाधारण बदल्या या समुपदेशनाच्या धोरणानुसार करण्यात येतील.
- **मुदतपूर्व व मध्यावधी बदल्या** - मुदतपूर्व व मध्यावधी बदल्या या प्रामुख्याने प्रशासनाची निकड किंवा कर्मचाऱ्यांकडून प्राप्त विनंती अर्ज या कारणास्तव वर्षभर चालू राहणारी प्रक्रिया आहे.

तसेच अशा स्वरूपाच्या बदल्या करतांना प्रशासनाची निकड ही एखादे ठराविक रिक्त पद भरणे अशा स्वरूपाचीच असल्यामुळे अशा बदलीसाठी समुपदेशनाची आवश्यकता राहत नाही. त्याचप्रमाणे कर्मचाऱ्याची विनंती बदलीसाठीची मागणी ही एखाद्या ठराविक ठिकाणी बदलीसाठी असल्यामुळे सदर ठिकाणी पद रिक्त असेल तरच संबंधित अर्जाचा विचार करता येतो अन्यथा विनंती अर्ज विचारात घेता येऊ शकत नाही. त्यामुळे अशा बदलीसाठी समुपदेशनाची आवश्यकता राहत नाही. सबब, मुदतपूर्व व मध्यावधी बदल्या या समुपदेशनाच्या घोरणानुसार करण्यात येणार नाहीत.

३. समुपदेशनाद्वारे सर्वसाधारण बदल्यांबाबतचे घोरण :-

गट	समुपदेशनाद्वारे बदलीची कार्यपद्धत	परिशिष्ट
शासकीय कर्मचारी		
गट-क	समुपदेशनाच्या मार्गदर्शक तत्वानुसार नागरी सेवा मंडळामार्फत शिफारशी करण्यात येऊन सदर प्रस्तावास बदली प्राधिकाऱ्याची मान्यता घेऊन बदली करण्यात येईल.	१
गट-ड	बदली अधिनियमातील तरतूदीनुसार गट- ड मधील कर्मचाऱ्यांचा सर्वसाधारण बदलीचा कालावधी निश्चित केलेला नाही. गट-ड च्या कर्मचाऱ्यांची प्रशासनाच्या सोयीसाठी, कर्मचाऱ्यांच्या विनंतीनुसार किंवा कर्मचाऱ्यांच्या कामातील गैरव्यवहार इ. कारणांमुळे अपवादात्मक परिस्थितीत बदली करण्यात येते. त्यामुळे अशा प्रकारे गट- ड मधील एखाद्या कर्मचाऱ्याची एखाद्या प्रसंगी होणाऱ्या बदलीसाठी समुपदेशनाची मार्गदर्शक तत्वानुसार संपूर्ण प्रक्रिया अवलंबण्याऐवजी, अशा वेळी संबंधित गट- ड मधील कर्मचाऱ्याशी नागरी सेवा मंडळाने समोरासमोर (One to One) समुपदेशनाद्वारे बदलीची शिफारस बदली प्राधिकाऱ्यास करावी.	२
शासकीय अधिकारी		
गट-ब	समुपदेशनाच्या मार्गदर्शक तत्वानुसार नागरी सेवा मंडळामार्फत शिफारशी करण्यात येऊन सदर प्रस्तावास बदली प्राधिकाऱ्याची मान्यता घेऊन बदली करण्यात येईल.	३

सदर शासन निर्णयाची अंमलबजावणी या शासन निर्णयाच्या दिनांकापासून करण्यात यावी. त्यानुसार सन २०१८ सालातील सर्वसाधारण बदल्या सदर शासन निर्णयात नमूद केलेल्या समुपदेशनाद्वारे बदलीच्या घोरणानुसार करण्यात याव्यात.

शासन निर्णय क्रमांक: एसआरव्ही-२०१७/प्र.क्र.४१५/कार्यासन १२

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१८०४०९१२५१४८६५०७ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

**Geeta Rahul
Kulkarni**

Digitally signed by Geeta Rahul Kulkarni
DN: cn=, o=Government of Maharashtra, ou=General
Administration Department, postalCode=400012,
c=Maharashtra,
2.5.4.25=67c2d3170d87842ac68896a6ad731e71ee528
9443a8306073701e91,
serialNumber=82817484388437203081a729481515548094,
50867485478177207084884, cn=Geeta Rahul Kulkarni
Date: 2018.04.12 14:38:11 +05'30'

(गीता कुलकर्णी)

उप सचिव (सेवा), महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा.राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई,
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव,
३. सर्व मा.मंत्री / राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव,
४. मा.विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद/ विधानसभा, विधानभवन, मुंबई
५. सर्व मा.संसद सदस्य, / मा.विधानमंडळ सदस्य, महाराष्ट्र राज्य,
६. मा.मुख्य सचिव,
७. सर्व मंत्रालयीन विभागांचे अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव,
८. सर्व मंत्रालयीन विभाग (आस्थापना),
त्यांनी हे आदेश सर्व संबंधितांच्या निदर्शनास आणावे.
९. *प्रबंधक, मूळ शाखा, उच्च न्यायालय, मुंबई,
१०. *प्रबंधक, अपील शाखा, उच्च न्यायालय, मुंबई,
११. *प्रबंधक, लोक आयुक्त व उपलोक आयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई,
१२. *सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई,
१३. *सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय (विधानसभा), मुंबई,
१४. *सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय (विधान परिषद), मुंबई,
१५. *राज्य निवडणूक आयुक्त, राज्य निवडणूक आयोग, नवीन प्रशासकीय भवन, मुंबई.
१६. *सचिव, राज्य माहिती आयोग, नवीन प्रशासकीय भवन, मुंबई,
१७. *महालेखापाल, महाराष्ट्र-१ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, मुंबई.
१८. *महालेखापाल, महाराष्ट्र - १ (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई,
१९. *महालेखापाल, महाराष्ट्र-२ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, नागपूर,
२०. *महालेखापाल, महाराष्ट्र-२ (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र, नागपूर,
२१. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मुंबई (प्रसिध्दीकरिता ५ प्रती)

२२. ग्रंथपाल, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय ग्रंथालय, सहावा मजला,
विधान भवन, मुंबई ४०० ०३२ (१० प्रती)
२३. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
२४. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई,
२५. मुख्य लेखापरीक्षक (निवासी लेखे), कोंकण भवन, नवी मुंबई,
२६. सर्व विभागीय आयुक्त
२७. सर्व जिल्हाधिकारी
२८. सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
२९. सर्व मंत्रालयीन विभागाच्या नियंत्रणाखालील सर्व विभाग प्रमुख,
३०. *सर्व अधिकारी/कर्मचाऱ्यांची मान्यता प्राप्त संघटना,
(कार्यासन-१६ अ, सामान्य प्रशासन विभागामार्फत)
३१. सामान्य प्रशासन विभागातील सर्व कार्यासने,
३२. निवड नस्ती.

*पत्राने

परिशिष्ट- १**समुपदेशनाद्वारे गट-क मधील कर्मचाऱ्यांच्या बदलीबाबतची मार्गदर्शक तत्त्वे****(अ) समुपदेशनाद्वारे बदली प्रकियेचे टप्पे :-****टप्पा क्र. १ : बदली प्राधिकारी कार्यालयाने आवश्यक माहिती प्रसिध्द करणे :-**

प्रतिवर्षी मार्च महिन्यामध्ये बदली प्राधिकारी कार्यालयाने खालील याद्या प्रसिध्द करण्याची दक्षता घ्यावी.

१) रिक्त पदांची यादी प्रसिध्द करणे : प्रत्येक संवर्गातील प्रत्यक्ष रिक्त पदे व त्या दिनदर्शिका (Calendar Year) वर्षातील मे महिन्या अखेरपर्यंत रिक्त होणारी संभाव्य पदे (सर्वसाधारण बदल्यांमुळे रिक्त होणारी पदे, सेवानिवृत्ती, प्रतिनियुक्ती, राजीनामा, पदोन्नती इ. कारणांमुळे रिक्त होणारी पदे) विचारात घेऊन एकूण रिक्त पदांची यादी प्रसिध्द करावी.

२) बदलीस पात्र कर्मचाऱ्यांची यादी प्रसिध्द करणे: "शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या बदल्यांचे विनियमन करण्यासाठी आणि शासकीय कर्तव्ये पार पाडताना होणाऱ्या विलंबास प्रतिबंध अधिनियम, २००५" मधील कलम ३ (१) नुसार संबंधित पदावर असण्याचा ३ वर्षांचा सामान्य कालावधी प्रतिवर्षी दि. ३१ मे, रोजी पूर्ण केलेल्या कर्मचाऱ्यास बदलीस पात्र कर्मचारी समजण्यात यावे. अशा बदलीपात्र कर्मचाऱ्यांची, सध्याच्या पदस्थापनेच्या ठिकाणी केलेल्या सेवेच्या कालावधीच्या ज्येष्ठतेनुसार यादी तयार करावी. त्यानंतर सदर यादीतील, संबंधित संवर्गातील कार्यरत पदांच्या ३० % च्या मर्यादेत, बदलीस पात्र ठरणाऱ्या कर्मचाऱ्यांचीच ज्येष्ठतेनुसार यादी प्रसिध्द करावी. मात्र दोन किंवा अधिक कर्मचाऱ्यांचा सदर कालावधी समान असल्यास (सध्याच्या पदावरील सेवा कालावधी) अशा वेळी संबंधित कर्मचाऱ्यांचा शासकीय सेवेतील एकूण कालावधी विचारात घेऊन ज्या कर्मचाऱ्यांची सर्वाधिक शासकीय सेवा झाली असेल असा कर्मचारी सर्वात ज्येष्ठ राहील. यानुसार बदलीपात्र कर्मचाऱ्यांची ज्येष्ठतानिहाय यादी करावी.

३) बदलीस पात्र कर्मचाऱ्यांच्या यादीचे विभाजन करून अवघड क्षेत्रातील बदली पात्र व बिगर अवघड क्षेत्रातील बदली पात्र कर्मचाऱ्यांच्या दोन स्वतंत्र यादया प्रसिध्द करणे : सर्वसाधारण बदलीस पात्र कर्मचाऱ्यांची यादी प्रसिध्द केल्यानंतर सदर यादीमधून अवघड क्षेत्रातील कार्यरत असणाऱ्या व बदलीस पात्र असणाऱ्या कर्मचारी यांची स्वतंत्र यादी प्रसिध्द करावी व त्यानंतर बिगर अवघड क्षेत्रातील म्हणजेच अवघड क्षेत्र वगळून उर्वरित क्षेत्रात कार्यरत असणाऱ्या व बदलीस पात्र असणाऱ्या कर्मचाऱ्यांची स्वतंत्र यादी प्रसिध्द करावी.

टिप - अवघड क्षेत्र म्हणजे शासनाने वेळोवेळी घोषित केलेले राज्यातील आदिवासी व नक्षलग्रस्त क्षेत्र तसेच, सर्व विभागीय आयुक्त यांनी त्यांच्या अधिपत्याखालील जिल्ह्यातील दळणवळणाच्या दृष्टीकोनातून दुर्गम व डोंगराळ भाग म्हणून घोषित केलेले क्षेत्र.

टप्पा क्र. २ : बदलीपात्र कर्मचाऱ्यांनी प्रतिवर्षी १५ एप्रिलपर्यंत बदली प्राधिकारी कार्यालयास सादर करावयाची माहिती :-

बदलीपात्र कर्मचाऱ्यांनी खालील मुद्यांबाबतची माहिती, सोबत जोडलेल्या विवरणपत्र- १ मध्ये भरून ती बदली प्राधिकारी कार्यालयास एप्रिल अखेर पर्यंत सादर करावी.

- बदलीपात्र कर्मचाऱ्यांनी त्यांच्या पसंतीच्या ठिकाणी पदस्थापना मिळावी यासाठी कमाल १० ठिकाणांचा पसंतीक्रम सादर करावा. (कर्मचाऱ्यांनी पसंतीक्रम न दिल्यास प्रशासनाच्या सोईनुसार त्यांची बदलीने पदस्थापना करण्यात येईल.) तसेच सदर पसंतीक्रमामध्ये किमान २ विकल्प अवघडक्षेत्रातील नमूद करण्यात यावेत.
- बदलीपात्र कर्मचारी सध्या अवघड क्षेत्रात की बिगर अवघड क्षेत्रात कार्यरत आहेत याबाबतची माहिती सादर करणे.
- बदलीपात्र कर्मचाऱ्यांनी एकूण शासकीय सेवा कालावधीत यापूर्वी कोणकोणत्या ठिकाणी काम केले आहे याबाबतचा तपशील सादर करावा.
- बदलीपात्र कर्मचाऱ्यांनी सोबत जोडलेल्या विवरणपत्र-२ मध्ये नमूद केलेल्या प्राधान्य क्रमांक १ ते ७ पैकी ते कोणत्या प्राधान्य क्रमांकात अंतर्भूत होतात, याबाबतची माहिती पुराव्यासह सादर करावी.

टप्पा क्र. ३ : बदली प्राधिकारी कार्यालयाने टप्पा क्रमांक १ व २ येथील माहितीचे एकत्रिकरण करून नागरी सेवा मंडळास सादर करावयाच्या याद्या.

उपरोक्त प्राधान्यक्रमांच्या अनुक्रमांकानुसार कर्मचाऱ्यांची त्या त्या प्राधान्यक्रमातील ज्येष्ठतेनुसार यादी तयार करून त्यासमोर त्यांच्या पसंतीक्रमाची व यापूर्वी केलेल्या सेवा ठिकाणांची माहिती दर्शविणारी यादी.

टप्पा क्र. ४ : समुपदेशनाद्वारे बदलीपूर्वी नागरी सेवा मंडळाने विचारात घ्यावयाचे मुद्दे :-

“शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या बदल्यांचे विनियमन करण्यासाठी आणि शासकीय कर्तव्ये पार पाडताना होणाऱ्या विलंबास प्रतिबंध अधिनियम, २००५” (सन २००६ चा अधिनियम क्र. २१) विचारात घेऊन त्यानुसार बदल्या करताना खालील बाबींची दक्षता घेण्यात यावी.

- १) बदल्या एकाच सेवाज्येष्ठता यादीमधील कर्मचाऱ्यांमधून करावयाच्या आहेत.
- २) बदल्या ज्या स्तरावर सेवाज्येष्ठता यादी ठेवण्यात येते त्याच स्तरावर करण्यात याव्यात.
- ३) सर्वसाधारण बदल्या करताना बदल्यांच्या कायद्यांच्या तरतुदींचा भंग करण्यात येऊ नये.
- ४) सर्व विभागातील रिक्त पदे समप्रमाणात भरावीत तसेच अवघड क्षेत्रातील रिक्त पदे प्राथम्याने भरावीत.
- ५) एकूण रिक्त पदांची यादी, बदलीपात्र कर्मचाऱ्यांचा पसंतीक्रम, बदलीपात्र कर्मचाऱ्यांनी यापूर्वी कोणकोणत्या ठिकाणी शासकीय सेवा केली आहे, बदलीपात्र कर्मचाऱ्यांचा प्राधान्यक्रम इत्यादी बाबी.
- ६) ज्या कर्मचाऱ्यांचे दि. ३१ मे पासून सेवानिवृत्तीस १ वर्षे शिल्लक आहे अशा कर्मचाऱ्यांची प्रशासकीय बदली करण्यात येऊ नये, तथापि संबंधित कर्मचारी सेवानिवृत्तीस १ वर्षापेक्षा कमी कालावधी शिल्लक असताना सर्वसाधारण बदलीस पात्र असल्यास व त्याने त्याच्या पसंतीच्या ठिकाणी बदली मागितली असल्यास त्यास प्राधान्य देण्यात यावे.

- ७) कर्मचारी एखाद्या विशिष्ट कामासाठी आवश्यक ती तांत्रिक अर्हता प्राप्त करित असेल व त्या पदासाठी योग्य असा बदली कर्मचारी तात्काळ उपलब्ध नसेल तेव्हा कमाल एक वर्षाकरिता पदावधी वाढविता येईल किंवा एखादा कर्मचारी एखादा प्रकल्पावर काम करित असेल व तो प्रकल्प पूर्णतेच्या शेवटच्या टप्प्यात असेल आणि त्याला तेथून काढून घेतल्यास प्रकल्प वेळेत पूर्ण होण्याचे धोक्यात येणार असेल तेव्हा कमाल एक वर्षापर्यंत पदावधी वाढविता येईल.
- ८) अवघड क्षेत्रातील बदलीपात्र कर्मचार्याने, त्याची बदलीच्या ठिकाणाहून बदली न करण्याची विनंती केल्यास संबंधित कर्मचार्याची त्या ठिकाणाहून बदली न करता कार्यरत पदावर त्यांना मुदतवाढ देण्यात यावी. मात्र, मुदतवाढ देण्यापूर्वी संबंधित कर्मचार्याने त्या ठिकाणी समाधानकारक काम केले असून त्याच्या कामाबाबत कोणतीही तक्रार नाही, याची खात्री बदली प्राधिकरणाने करणे आवश्यक राहिल. अशी मुदतवाढ जास्तीतजास्त ५ वर्षांच्या सेवा कालावधीपर्यंत राहिल. ५ वर्षांपेक्षा अधिक सेवाकालावधी होत असल्यास संबंधित कर्मचार्यांची ज्या पदावर कार्यरत आहे, त्या पदावरून पुढील सर्वसाधारण बदल्यांच्या वेळी बदली करण्यात यावी.

टप्पा क्र. ५ : समुपदेशनाद्वारे बदलीसंदर्भात नागरी सेवा मंडळाने अनुसरावयाची कार्यपद्धती :-

टप्पा क्र. ४ मधील मुद्दे विचारात घेऊन नागरी सेवा मंडळाने खालील नमूद कार्यपद्धतीनुसार बदलीसंदर्भातील शिफारशी सादर कराव्यात.

- I. अवघड क्षेत्रात कार्यरत असणाऱ्या व बदलीस पात्र असणाऱ्या कर्मचार्यांची प्रसिध्द केलेली यादी प्रथम विचारात घेऊन सदर यादीतील कर्मचार्यांची विवरणपत्र-२ मध्ये नमूद केलेल्या प्राधान्यक्रमानुसार बदलीद्वारे पदस्थापनेबाबत शिफारस करावी.
- II. बिगर अवघड क्षेत्रात कार्यरत असणाऱ्या व बदलीस पात्र असणाऱ्या कर्मचारी यांची प्रसिध्द केलेली यादी विचारात घेऊन सदर यादीतील कर्मचार्यांची विवरणपत्र-२ मध्ये नमूद केलेल्या प्राधान्यक्रमानुसार बदलीद्वारे पदस्थापनेबाबत शिफारस करावी.

टिप : अवघड क्षेत्रातील बदलीपात्र कर्मचार्यांची विवरणपत्र-२ मधील प्राधान्यक्रमानुसार प्रथम बदलीच्या पदस्थापनेबाबत शिफारस केल्यानंतर, शिल्लक राहणा-या एकूण रिक्त पदांवर बिगर कठीण भागातील बदलीस पात्र असणाऱ्या कर्मचार्यांची विवरणपत्र-२ मधील प्राधान्यक्रमानुसार त्यांचा पसंतीक्रम व ज्येष्ठता विचारात घेऊन बदलीच्या पदस्थापनेसाठी शिफारस करावी.

- III. उपरोक्त I व II येथील विहित केलेल्या प्राधान्यक्रमानुसार बदल्यांसाठीची शिफारस करण्याची प्रक्रिया पूर्ण करण्यात यावी. सदर शिफारशी करतांना खालीलप्रमाणे दक्षता घ्यावी.
 - बदलीपात्र कर्मचारी यानी पसंतीक्रम दिला नसल्यास अशा प्रकरणी नागरी सेवा मंडळाने विकल्पाच्या पलीकडे, प्रशासनाची रिक्त पदे भरण्याची निकड लक्षात घेऊन पदस्थापनेबाबत शिफारस करावी.
 - संबंधित कर्मचार्याचा ज्येष्ठतेनुसार त्याच्याकडून प्राप्त विकल्प/पसंती विचारात घेऊन रिक्त पदांच्या उपलब्धतेनुसार कर्मचार्यास केवळ कार्यालय न देता संबंधित कार्यालयातील पदावर पदस्थापना दर्शवावी.

- नागरी सेवा मंडळाच्या अध्यक्ष व सदस्यांच्या उपस्थितीची नोंद अभिलेखामध्ये घेण्यात यावी.
- IV. नागरी सेवा मंडळाने समुपदेशनाद्वारे बदलीची शिफारस करतांना कर्मचाऱ्यांचा पसंतीक्रम, प्राधान्यक्रम व यापूर्वी कोणकोणत्या ठिकाणी सेवा केली या बाबी विचारात घेतांना प्रशासनाची निकडदेखील विचारात घेणे आवश्यक असल्याने सर्वांनाच पसंतीक्रमाच्या ठिकाणीच बदली करणे शक्य होणार नाही.
- V. नागरी सेवा मंडळाच्या शिफारशी बदली प्राधिकाऱ्यास सादर करणे :- उपरोक्त प्रक्रिया पार पाडल्यानंतर नागरी सेवा मंडळाचे अध्यक्ष यांनी त्यांच्या शिफारशी बदली प्राधिकाऱ्यास दोन दिवसात सादर कराव्यात. सदरची कार्यवाही दि. १५ मे च्या आत कोणत्याही परिस्थितीत पूर्ण करावयाची आहे. तसेच कोणत्याही परिस्थितीत दि. २० मे पर्यंत शिफारशी बदली प्राधिकाऱ्यास सादर करावयाच्या आहेत. जेणेकरून बदली प्राधिकाऱ्यास नागरी सेवा मंडळाच्या शिफारशी विचारात घेऊन संबंधित कर्मचाऱ्यांच्या बदल्यांबाबत अंतिम निर्णय घेणे व बदलीबाबतचे आदेश दि. ३१ मे पर्यंत निर्गमित करणे शक्य होईल.
- VI. शिफारशी सादर करावयाचा नमुना :- नागरी सेवा मंडळाने खालील विहित नमुन्यानुसार शिफारशी बदली प्राधिकारी यांचे मान्यतेस्तव सादर कराव्यात.

प्राधान्य क्रमानुसार कार्यवाहीचे टप्पे	अ. क्र.	प्राधान्यक्रमातील कर्मचाऱ्यांची ज्येष्ठतेनुसार यादी	संबंधित कर्मचाऱ्यांचा पसंतीक्रम (एकूण १० रकाने बनविणे)	पसंतीक्रमानुसार पद रिक्तते बाबतची + यापूर्वी काम केलेल्या ठिकाणांबाबतची विभागाने दिलेली माहिती	नागरी सेवा मंडळाची शिफारस
अवघड क्षेत्रातील बदलीपात्र कर्मचारी					
कर्मचारी स्वतः अपंग आहे		श्री. ----		पसंतीक्रमामधील क्र. - येथील पद/पदे रिक्त आहेत. तसेच संबंधिताने --, -- व -- या ठिकाणी यापूर्वी काम केले आहे.	विभागाची माहिती पाहता, पसंतीक्रम क्र. -- येथील रिक्त पदी पदस्थापना देण्याबाबत शिफारस करण्यात येत आहे.
		श्री. -----			
		श्रीम. -----			
असक्षम शब्दात अंतर्भूत पाल्याचे पालक असलेले कर्मचारी					
कर्मचारी स्वतः शासनाने					

शासन निर्णय क्रमांक: एसआरव्ही-२०१७/प्र.क्र.४१५/कार्यासन १२

नमूद केलेल्या आजाराने त्रस्त आहेत.								
महिला कर्मचारी विधवा / परितक्त्या आहेत.								
पती-पत्नी एकत्रिकरण								
कर्मचाऱ्यावर अवलंबून कुटुंबिय शासनाने नमूद केलेल्या आजाराने त्रस्त आहेत.								
उपरोक्त प्राधान्य क्रमांक १ ते ६ मध्ये अंतर्भूत न होणारे कर्मचारी							१० पर्सतीक्रमापैकी एकही पद रिक्त नाही. तसेच संबंधिताने ---, --- व --- या ठिकाणी यापूर्वी काम केले आहे.	विभागाची माहिती पाहता, प्रशासनाच्या कामाच्या निकडी नुसार-- या रिक्त पदी पदस्थापना देण्याबाबत शिफारस करण्यात येत आहे.
बिगर अवघड क्षेत्रातील बदलीपात्र कर्मचारी								
वरीलप्रमाणे सर्व कार्यपद्धतीचा अवलंब करून बिगर अवघड क्षेत्रातील बदली पात्र कर्मचाऱ्यांच्या बदली संदर्भात शिफारशी करण्यात याव्यात.								

- VII. **बदली प्राधिकारी यांनी करावयाची कार्यवाही :-** बदली प्राधिकारी यांनी नागरी सेवा मंडळाच्या शिफारशी प्राप्त झाल्यानंतर जास्तीत जास्त दहा दिवसात प्रस्तावास मान्यता द्यावी.
- VIII. **बदली प्राधिकारी यांनी घ्यावयाची दक्षता :-** नागरी सेवा मंडळाने समुपदेशनाच्या मार्गदर्शक तत्वांचा अवलंब करून त्याद्वारे प्रशासकीय कामकाजाची निकड व कर्मचाऱ्यांची सोय या बाबी विचारात घेऊन, सर्व बदलीपात्र कर्मचाऱ्यांच्या पदस्थापनेबाबतच्या शिफारशी मान्यतेस्तव सादर केलेल्या

असल्याने, सदर शिफारशीमधील नमूद पदस्थापनेच्या ठिकाणामध्ये कोणत्याही स्वरूपाचा बदल करावयाचा असल्यास सदर बदल कोणत्या प्रशासकीय कारणास्तव करण्यात येत आहे याचे ठोस कारण हे लेखी स्वरूपात स्वाक्षरीपूर्वी नमूद करणे आवश्यक राहिल. तसेच बदलीने पदस्थापनेचे आदेश कोणत्याही परिस्थितीत दि. ३१ मे पर्यंत निर्गमित होतील याची दक्षता घ्यावी.

(ब) समुपदेशनाद्वारे सर्वसाधारण बदल्याबाबतचे वेळापत्रक :-

कार्यवाहीचे टप्पे	कालावधी
यादी प्रसिध्द करणे	मार्च अखेरपर्यंत
अधिकार्यांचे पसंतीक्रम मागविणे	१ ते १५ एप्रिल पर्यंत
समुपदेशन संदर्भातील मार्गदर्शक तत्वानुसार बदलीसाठी नागरी सेवा मंडळाची बैठक आयोजित करून शिफारशीचा प्रस्ताव तयार करणे	१६ एप्रिल ते १५ मे पर्यंत
बदली प्राधिकारी यांना नागरी सेवा मंडळाच्या शिफारशी पाठविणे	शिफारशी तयार झाल्यानंतर दोन दिवसात बदली प्राधिकारी यांना सादर कराव्यात मात्र उशीरात उशीरा दि. २० मे पर्यंत सदर कार्यवाही पूर्ण करावी.
बदली प्राधिकारी यांचे मान्यतेने बदली आदेश निर्गमित करणे	नागरी सेवा मंडळाच्या शिफारशी प्राप्त झाल्यानंतर त्या तारखेपासून १० दिवसांत बदली प्राधिकारी यांची मान्यता घेणे व आदेश निर्गमित करणे. कोणत्याही परिस्थितीत दि. ३१ मे पर्यंत सदर कार्यवाही पूर्ण करावी.

(क) समुपदेशनाद्वारे बदली संदर्भातील इतर धोरणात्मक बाबी :-

१) मूळ जागेवर पुन्हा बदलीस प्रतिबंध :-

प्रशासकीय किंवा विनंती बदल्या करताना कर्मचार्याने अगोदर ज्या जागी सेवा केली असेल त्या मूळ जागेवर शक्यतो बदली देण्यात येऊ नये. मात्र ही अट एकाकी पदास लागू राहणार नाही.

२) कार्यमुक्तीचे आदेश :-

बदलीने पदस्थापनेचे आदेश निर्गमित करताना त्यात कार्यमुक्तीचा दिनांक नमूद करण्यात यावा. कार्यमुक्तीच्या दिनांकानंतर ते बदली होण्यापूर्वी ज्या ठिकाणी कार्यरत होते त्या ठिकाणावरून त्यांचे वेतन अथवा कोणतीही देयके अदा करू नयेत. बदलीनंतर संबंधित कर्मचारी बदलीच्या ठिकाणी रुजू होत नसेल तर अशा कर्मचार्याविरुद्ध सक्षम प्राधिकारी यांनी नियमानुसार शिस्तभंगाची कारवाई करावी.

३) कर्मचार्याने बदली प्रक्रियेत दबाव आणण्यास प्रतिबंध :-

बदली ही संपूर्णपणे प्रशासकीय स्वरूपाची बाब असल्यामुळे कोणत्याही कर्मचार्याने राजकीय दबाव वापरल्यास महाराष्ट्र नागरी सेवा (वर्तणूक) नियम, १९८१ मधील नियम २३ चा भंग केला म्हणून तो कृती शिस्तभंगाच्या कारवाईस पात्र राहिल.

४) मुदतपूर्व विनंती अर्ज करण्यास प्रतिबंध :-

- सर्वसाधारण बदल्या समुदेशनाच्या प्रक्रियेतून पार पाडल्यानंतर जर कर्मचार्यांना त्यांच्या १० पसंतीक्रमांपैकी एका ठिकाणी पदस्थापना मिळाली तर संबंधित कर्मचार्याच्या सोयीचे ठिकाण मिळाले असल्यामुळे असे कर्मचारी सर्वसाधारण पदस्थापनेचा कालावधी पूर्ण होईपर्यंत मुदतपूर्व बदलीसाठी विनंती अर्ज करू शकणार नाहीत.
- तसेच जे कर्मचारी पसंतीक्रम देणार नाहीत अशा कर्मचार्यांना प्रशासनाच्या रिक्त पद भरण्याच्या निकडीनुसार पदस्थापना दिल्यानंतर असे कर्मचारी सर्वसाधारण पदस्थापनेचा कालावधी पूर्ण होईपर्यंत मुदतपूर्व बदलीसाठी विनंती अर्ज करू शकणार नाहीत.
- तसेच उपरोक्त नमूद कर्मचार्यांचे मुदतपूर्व विनंती अर्ज प्राप्त झाल्यास नागरी सेवा मंडळाने सदर अर्ज बदली प्राधिकारी यांनी शिफारस करण्यासाठी विचारात घेऊ नये.

५) बदली बाबतची अनियमितता :-

- रिक्त पद उपलब्ध नसताना वा बदलीच्या प्रक्रियेने रिक्त पद उपलब्ध होत नसल्यास केलेली बदली ही अनियमितता होईल व या अनियमिततेस संबंधित बदली करणारा सक्षम प्राधिकारी जबाबदार राहील.
- कोणत्याही बदल्यांच्या अनियमिततेसंबंधीची बाब स्वतःहून किंवा तक्रारीद्वारे निदर्शनास आल्यास अशा प्रकरणी संबंधित बदली प्राधिकाऱ्यांच्या वरिष्ठ प्राधिकाऱ्यांमार्फत वा संबंधित प्रशासकीय विभागामार्फत यथास्थिती प्रकरणपरत्वे चौकशी करून त्यावर ३० दिवसात निर्णय घ्यावा व तो निर्णय अंतिम राहील.
- प्रशासकीय अथवा विनंती बदली झालेल्या कर्मचार्यांना प्रतिनियुक्तीने अथवा उसनवारी मार्गाने त्यांच्या पूर्वीच्या नियुक्तीच्या ठिकाणी किंवा कर्मचार्यांच्या वैयक्तिक सोयीसाठी इतरत्र पदस्थापना देऊ नये. या प्रकारचा प्रयत्न बदलीतील अवैधता/ अनियमितता समजून संबंधित कर्मचारी शिस्तभंग कार्यवाहीस पात्र होतील.

६) ज्या प्रशासकीय विभागांतर्गत कार्यकारी व अकार्यकारी पदे अस्तित्वात आहेत अशा प्रशासकीय विभागाने अनुसरावयाची कार्यपद्धती :-

प्रशासकीय विभागाने कार्यकारी पदे व अकार्यकारी पदे शासन आदेशाद्वारे प्रसिध्द करावीत. तसेच जास्त काळ अकार्यकारी पदावर कामकाज केलेल्या कर्मचार्याची प्राधान्याने कार्यकारी पदावर व जास्त काळ कार्यकारी पदावर कामकाज केलेल्या कर्मचार्याची प्राधान्याने अकार्यकारी पदावर बदली करण्याच्या अनुषंगाने त्या त्या विभागाने त्यांचे घोरण निश्चित करून प्रसिध्द करावे. सदर घोरण, समुपदेशनाद्वारे बदलीच्या वेळी नागरी सेवा मंडळाने विचारात घ्यावे.

परिशिष्ट १ सोबतचे विवरणपत्र -१**बदली पात्र कर्मचार्यांनी बदली प्राधिकारी कार्यालयास सादर करावयाची माहिती**

१. कर्मचार्याचे नाव :

२. पदनाम :

३. सध्याच्या पदावर कार्यरत असलेले कार्यालय व ठिकाण (अवघड क्षेत्रात की बिगर अवघड क्षेत्रात याबाबतच्या माहितीसह) :

४. सध्याच्या पदावर रुजू झाल्याचा दिनांक :

५. कर्मचार्याचे वय :

६. आतापर्यंतच्या सेवेचा तपशील :

अ. क्र.	पदनाम	शासकिय सेवेत कोणत्या कोणत्या ठिकाणी सेवा केली याबाबतचा तपशील			
		कार्यालयाचे नाव व ठिकाण	कधीपासून	कधीपर्यंत	कालावधी वर्ष/महिने

७. कर्मचारी बदली पासून सूट मिळण्यास पात्र असल्यास त्याबाबतची कारणे :

८. कर्मचारी विवरणपत्र - ३ मधील कोणत्या प्राध्यान्यक्रमांकात अंतर्भूत होतो याबाबतची माहिती :

९. संबंधित प्राध्यान्यक्रमात अंतर्भूत होत असल्याबाबतचे सक्षम प्राधिकार्याने दिलेले प्रमाणपत्र / कागदपत्रांचे पुरावे :

१०. सर्वसाधारण बदली कोणत्या ठिकाणी करावी याबाबतचे कमाल १० पसंतीक्रम
(१० पसंतीक्रमापैकी किमान २ पसंतीक्रम अवघड क्षेत्रातील नमूद करण्यात यावेत) :

अ.क्र.	पसंतीक्रम
१	
२	
३	
४	
५	
६	
७	
८	
९	
१०	

परिशिष्ट १ सोबतचे विवरणपत्र - २

प्राध्यान्यक्रमांची यादी

प्राध्यान्य क्रमांक	प्राध्यान्यक्रमाचे वर्णन
१	जे शासकीय कर्मचारी स्वतः अपंग आहेत :- अपंग व्यक्ती (समान संधी, संपूर्ण सहभाग व हक्कांचे संरक्षण) अधिनियम १९९५ व या संबंधात शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या आदेशानुसार जे कर्मचारी अपंग आहेत व यासंदर्भात ज्यांनी जिल्हा शल्य चिकित्सक तथा सक्षम प्राधिकाऱ्याचे प्रमाणपत्र दि. ३० एप्रिल पूर्वी बदली प्राधिकाऱ्याकडे सादर केल्यास त्यांची प्रशासकीय सोयीनुसार व पद उपलब्धतेनुसार त्यांच्या सोयीच्या ठिकाणी बदली करण्यात यावी
२	जे शासकीय कर्मचारी, केंद्र शासनाने वेळोवेळी केलेल्या सुधारणांच्या अनुषंगाने असक्षम ("disabled") या शब्दात अंतर्भूत (i) अंधत्व किंवा कमी दृष्टी (blindness or low vision), (ii) कमी ऐकू येणे (hearing impairment), (iii) हालचाल करता न येणे (locomotor disability or cerebral Palsy), (iv) कुष्ठरोगी (leprosy cured), (v) मानसिक दुर्बलता (mental retardation), (vi) मानसिक आजार (mental illness), (vii) अनेक अपंगत्व (multiple disabilities), (viii) ऑटिझम (Autism), (ix) थॅलेसीमिया (Thalassemia), आणि (x) हिमोफिलिया (Hemophilia) हे आजार असलेल्या मुलांचे किंवा मतिमंद असलेल्या मुलांचे पालक (पालक म्हणजे आई- वडील किंवा ते नसल्यास बहीण-भाऊ) असून त्या मुलांचे मुख्य काळजीवाहक आहेत (serves as the main care giver) व शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या बदलीमुळे त्यांच्या असक्षम पाल्यांच्या पुनर्वसनमध्ये अडथळा निर्माण होत आहे, अशा शासकीय कर्मचाऱ्यांनी त्यांच्या पाल्यांच्या आजारपणाचे किंवा मतिमंदत्वाबाबतचे जिल्हा शल्य चिकित्सक तथा सक्षम प्राधिकाऱ्याचे प्रमाणपत्र दि. ३० एप्रिल पूर्वी बदली प्राधिकाऱ्याकडे सादर केल्यास त्यांची प्रशासकीय सोयीनुसार व पद उपलब्धतेनुसार त्यांच्या सोयीच्या ठिकाणी बदली करण्यात यावी.
३	जे शासकीय कर्मचारी स्वतः कर्करोगाने (कॅन्सर) आजारी / पक्षाघाताने आजारी / मूत्रपिंड रोपण शस्त्रक्रिया किंवा डायलेसिस सुरू असलेले / ब्रेन ट्युमर किंवा मेंदुवरील शस्त्रक्रिया / निश्चेतनावस्था (कोमा) / मनोविकृतीने ग्रस्त / हृदयरोगाने आजारी आहेत, अशा शासकीय कर्मचाऱ्यांना वरील आजाराबाबत औषधोपचार चालू असल्याबाबतचे वैद्यकीय प्रमाणपत्र दि. ३० एप्रिल पूर्वी बदली प्राधिकाऱ्याकडे सादर केल्यास त्यांची प्रशासकीय सोयीनुसार व पद उपलब्धतेनुसार त्यांच्या सोयीच्या ठिकाणी बदली करण्यात यावी.
४	ज्या महिला कर्मचारी विधवा/परितक्त्या आहेत

५	पती-पत्नी एकत्रिकरणांतर्गत ज्या शासकीय कर्मचारी यांचे पती किंवा पत्नी, केंद्र किंवा राज्य शासकीय किंवा निमशासकीय कार्यालये, महानगरपालिका, नगरपरिषदा, जिल्हापरिषद किंवा पंचायत समिती अथवा शासकीय शैक्षणिक संस्थेमध्ये (शासकीय अनुदानित खाजगी शिक्षणसंस्था वगळून) कार्यरत आहेत, अशा शासकीय कर्मचाऱ्यांना त्यांच्या पती वा पत्नी यांचे ज्या जिल्ह्यात वा तालुक्यात वास्तव्य आहे, यथास्थिती त्या जिल्ह्यात वा तालुक्यात प्रशासकीय सोयीनुसार व पद उपलब्धतेनुसार बदली करण्यात यावी.
६	शासकीय कर्मचारी यांची यथास्थिती पत्नी वा पती वा त्यांची मुले वा त्यांच्यावर अवलंबून असलेले आई किंवा वडील किंवा महिला अधिकाऱ्यांचे सासू किंवा सासरे हे कर्करोगाने (कॅन्सर) आजारी / पक्षाघाताने आजारी / मूत्रपिंड रोपण शस्त्रक्रिया किंवा डायलेसिस सुरू असलेले / ब्रेन ट्युमर किंवा मेंदुवरील शस्त्रक्रिया / निश्चेतनावस्था (कोमा) / मनोविकृतीने ग्रस्त / हृदय शस्त्रक्रिया झाली असल्यास संबंधित शासकीय कर्मचाऱ्याची प्रशासकीय सोयीनुसार व पद उपलब्धतेनुसार त्यांच्या सोयीच्या ठिकाणी बदली करण्यात यावी.
७	उपरोक्त अनुक्रमांक १ ते ६ मध्ये अंतर्भूत न होणा-या उर्वरित बदलीपात्र अधिकारी/कर्मचारी यांची उपलब्ध रिक्त पदे व त्यांचा पसंतीक्रम विचारात घेऊन त्यांच्या ज्येष्ठतेनुसार बदलीसाठी शिफारस करण्यात यावी.

परिशिष्ट-२

समुपदेशनाद्वारे गट-ड मधील कर्मचाऱ्यांच्या बदलीबाबतची मार्गदर्शक तत्वे

अ) शासकीय कार्यालयातील गट- ड मधील कर्मचाऱ्यांसाठी सामान्यपणे पदावधी निश्चित केलेला नाही. तथापि, खालील कारणास्तव गट- ड मधील कर्मचाऱ्यांच्या बदल्या होऊ शकतात.

- १) प्रशासकीय कारणास्तव, रिक्त पदे भरण्यासाठी या कर्मचाऱ्यांची बदली करणे क्रमप्राप्त असेल तर गरजेनुसार
- २) कर्मचाऱ्यांविरुद्ध गंभीर स्वरूपाची तक्रार सिध्द झाली असल्यास बदली प्राधिकारी या कर्मचाऱ्यांच्या वर्षातून केव्हाही प्रशासकीय बदल्या करू शकतील.
- ३) कर्मचाऱ्यांनी बदलीची विनंती केली असल्यास ज्या ठिकाणी बदली करण्याची विनंती केली आहे असे पद रिक्त असल्याखेरिज तसेच बदलीने सध्या कार्यरत पदांच्या कामकाजावर मोठ्या प्रमाणात विपरित परिणाम होत नसल्यास,

ब) गट ड कर्मचारी यांची उपरोक्त कारणास्तव बदली करतांना नागरी सेवा मंडळाने त्यांना निश्चित केलेल्या दिनांकास बैठकीसाठी बोलावून समोरासमोर समुपदेशनाद्वारे बदली संदर्भातील ठिकाण निश्चित करून याबाबतची शिफारस बदली प्राधिकारी यांना करावी .

परिशिष्ट -३

समुपदेशनाद्वारे गट-ब च्या अधिकाऱ्यांच्या (राजपत्रित व अराजपत्रित) बदलीबाबतची मार्गदर्शक तत्वे

- १) परिशिष्ट १ मध्ये नमूद केलेल्या समुपदेशनाद्वारे गट-क च्या कर्मचाऱ्यांच्या बदलीबाबतच्या मार्गदर्शक तत्त्वानुसारच गट-ब च्या अधिकाऱ्यांच्या बदल्या करावयाच्या आहेत.

तथापि, गट- ब च्या अधिकाऱ्यांना "महाराष्ट्र शासकीय गट -अ व गट-ब (राजपत्रित व अराजपत्रित) पदांवर सरळसेवेने व पदोन्नतीने नियुक्तीसाठी महसूली विभाग वाटप नियम, २०१५" लागू केलेले असल्यामुळे गट-ब (राजपत्रित व अराजपत्रित)च्या अधिकाऱ्यांना सरळसेवेनंतर किंवा पदोन्नतीनंतर एखाद्या महसूली विभागात पदस्थापना दिल्यानंतर सरळसेवेने नियुक्त केलेल्या अधिकाऱ्यास ९ वर्षे व पदोन्नतीने नियुक्त केलेल्या अधिकाऱ्यास ६ वर्षे इतका कालावधी वाटप केलेल्या महसूली विभागात व्यतित करणे आवश्यक आहे. सदरची बाब लक्षात घेऊन गट- ब (राजपत्रित व अराजपत्रित) अधिकाऱ्यांच्या समुपदेशनाद्वारे बदल्याबाबत खालीलप्रमाणे काही अधिकचे मार्गदर्शक तत्वे निश्चित करण्यात येत आहे.

- **समुपदेशनाद्वारे बदल्या दोन फेऱ्यांमध्ये करणे :-** गट-ब मधील अधिकाऱ्यांच्या बदल्या करतांना काही अधिकारी हे संबंधित महसूल विभागातच बदली करण्यास पात्र असणार आहेत तर काही अधिकारी हे महसूली विभागाबाहेर बदली करण्यास पात्र असणार आहेत. त्यामुळे दर वर्षी एप्रिल-मे मध्ये सर्वसाधारण बदल्या करतांना सदर बदली प्रक्रिया खालील २ फेऱ्यांमध्ये पार पाडण्यात येईल.

➤ एकाच महसूली विभागांतर्गत सर्वसाधारण बदलीस पात्र अधिकाऱ्यांची समुपदेशनाद्वारे बदली प्रक्रिया दि. २० एप्रिल पर्यंत पूर्ण करावी.

➤ महसूली विभागाबाहेर सर्वसाधारण बदलीस पात्र अधिकाऱ्यांची समुपदेशनाद्वारे बदली प्रक्रिया माहे मे अखेर पर्यंत पूर्ण करावी.

- **समुपदेशनाद्वारे बदली करतांना फेरी निहाय खालील वेळापत्रकाप्रमाणे कार्यवाही करावी :-**

फेरी क्र.	फेरीतील बदलीचा प्रकार	कार्यवाहीचे टप्पे	कालावधी
१.	महसूली विभागांतर्गत बदली	यादी प्रसिध्द करणे	दि. १ ते १५ मार्च पर्यंत
		अधिकाऱ्यांचे १० पसंतीक्रम मागविणे	दि. १६ मार्च ते ३१ मार्च पर्यंत
		समुपदेशन संदर्भातील मार्गदर्शक तत्त्वानुसार बदलीसाठी नागरी सेवा मंडळाची बैठक आयोजित करून बदली प्राधिकारी यांना शिफारशी पाठविणे	दि. १ एप्रिल ते १५ एप्रिल पर्यंत
		बदली प्राधिकारी यांचे मान्यतेने बदली आदेश निर्गमित करणे	दि. १६ ते २० एप्रिल पर्यंत

फेरी क्र.	फेरीतील बदलीचा प्रकार	कार्यवाहीचे टप्पे	कालावधी
२	महसूली विभागाबाहेर बदली	यादी प्रसिध्द करणे	दि.२१ ते ३० एप्रिल पर्यंत
		अधिकाऱ्यांचे १० पसंतीक्रम मागविणे	दि.१ ते १५ मे पर्यंत
		समुपदेशन संदर्भातील मार्गदर्शक तत्वानुसार बदलीसाठी नागरी सेवा मंडळाची बैठक आयोजित करून बदली प्राधिकारी यांना शिफारशी पाठविणे	दि.१६ ते २५ मे पर्यंत
		बदली प्राधिकारी यांचे मान्यतेने बदली आदेश निर्गमित करणे	दि.२६ ते ३१ मे पर्यंत

२. उपरोक्त नमूद दोन फेऱ्यांमध्ये गट-ब मधील अधिकाऱ्यांच्या बदल्या करतांना प्रत्येक फेरीसाठी परिशिष्ट-१ येथील मार्गदर्शक तत्वानुसार कार्यवाही करावी.

परिशिष्ट - ४**समुपदेशनाद्वारे बदलीबाबतच्या धोरणाची अंमलबजावणी कशी करावी यासाठी सुलभ
संदर्भास्तव उदाहरणासह स्पष्टीकरण**

उदा. अहमदनगर जिल्ह्यातील जिल्हाधिकारी कार्यालयातील गट-क मधील लिपिक-टंकलेखक संवर्गाची सेवाज्येष्ठता यादी जिल्हास्तरावर ठेवण्यात येते. सदर लिपिक-टंकलेखकांच्या अहमदनगर जिल्ह्याच्या स्तरावरच समुपदेशनाद्वारे करावयाच्या बदलीबाबतची कार्यवाही :-

टप्पा क्र. १ : बदली प्राधिकारी कार्यालयाने मार्च मध्ये प्रसिध्द करावयाच्या याद्या :-

- अहमदनगर जिल्ह्यातील संबंधित संवर्गातील एकूण रिक्त पदांची यादी प्रसिध्द करणे.
- अहमदनगर जिल्ह्यातील जिल्हातर्गत बदलीपात्र कर्मचाऱ्यांची संख्या ४० आहे. तथापि, कार्यरत कर्मचाऱ्यांपैकी ३० टक्के कर्मचाऱ्यांची संख्या तीस इतकी असल्याने, सध्याच्या पदावरील सेवा कालावधीच्या ज्येष्ठतेनुसार पहिल्या तीस बदली पात्र कर्मचाऱ्यांची यादी प्रसिध्द करणे.
- त्यानंतर सदर ३० कर्मचाऱ्यांपैकी जे १० कर्मचारी अवघड क्षेत्रात कार्यरत आहेत, त्यांची सध्याच्या पदावरील सेवा कालावधीच्या ज्येष्ठतेनुसार स्वतंत्र यादी तयार करण्यात यावी.
- तसेच सदर ३० कर्मचाऱ्यांपैकी जे २० कर्मचारी बिगर अवघड क्षेत्रात कार्यरत आहेत, त्यांची सध्याच्या पदावरील सेवा कालावधीच्या ज्येष्ठतेनुसार स्वतंत्र यादी तयार करण्यात यावी.

टप्पा क्र. २ : बदलीपात्र कर्मचाऱ्यांनी एप्रिल अखेर पर्यंत बदली प्राधिकारी कार्यालयास सादर करावयाची माहिती :-

- बदली पात्र ३० कर्मचाऱ्यांनी त्यांचे किमान १० पसंतीक्रम सादर करावेत.
- बदली पात्र ३० कर्मचाऱ्यांनी सध्या अवघड किंवा बिगर अवघड क्षेत्रात कार्यरत आहेत याबाबतची माहिती सादर करणे.
- बदलीपात्र ३० कर्मचाऱ्यांनी एकूण शासकीय सेवा कालावधीत यापूर्वी कोणकोणत्या ठिकाणी काम केले आहे याबाबतचा तपशील सादर करावा.
- बदलीपात्र ३० कर्मचाऱ्यांनी ते कोणत्या प्राधान्यक्रमात अंतर्भूत होतात, याबाबतची माहिती पुराव्यासह सादर करावी.

टप्पा क्र. ३ : टप्पा क्रमांक १ व २ येथील माहितीचे एकत्रिकरण करून विभागाने नागरी सेवा मंडळास सादर करावयाच्या याद्या,

या ठिकाणी केवळ अवघड क्षेत्रातील बदलीपात्र कर्मचाऱ्यांची उदाहरणासह सविस्तर माहिती नमूद करण्यात येत असून त्या घर्तीवर बिगर कठीण भागातील बदलीपात्र कर्मचाऱ्यांबाबत देखील कार्यवाही करण्यात यावी.

सबब, प्रथम अवघड क्षेत्रातील बदलीपात्र १० कर्मचाऱ्यांची, सध्याच्या पदावरील सेवा कालावधीच्या ज्येष्ठतेनुसारची विभागाने प्रसिध्द केलेली यादी व त्यानंतर सदर १० कर्मचाऱ्यांकडून प्राप्त प्राधान्यक्रम विचारात घेऊन तयार केलेली यादी पुढीलप्रमाणे राहिल :-

१० कर्मचाऱ्यांची ज्येष्ठतेनुसार यादी पुढीलप्रमाणे आहे :-

अ.क्र.	कर्मचाऱ्यांचे नाव	संबंधित कर्मचाऱ्याचा प्राधान्यक्रम
१	श्री. जाधव	पत्नी कर्करोगाने आजारी
२	श्री. शिंदे	प्राधान्यक्रमातील १ ते ६ मध्ये बसत नाही
३	श्री. चौधरी	ऑटोझमचा त्रास असलेली मुलगी
४	श्री. देशमुख	स्वतः अपंग
५	श्रीमती राणे	मूल मंतीमंद
६	श्री. मोरे	प्राधान्यक्रमातील १ ते ६ मध्ये बसत नाही
७	श्री. जोशी	स्वतः अपंग
८	श्रीमती यादव	प्राधान्यक्रमातील १ ते ६ मध्ये बसत नाही
९	श्री. कांबळे	पती पत्नी एकत्रीकरणे
१०	श्रीमती पवार	विधवा

सदर कर्मचाऱ्यांची प्राधान्यक्रमानुसार यादी

प्राधान्यक्रम	प्राधान्यक्रमाचे वर्णन	कर्मचाऱ्यांचे नांव
१	कर्मचारी स्वतः अपंग	श्री. देशमुख श्री. जोशी
२	केंद्र शासनाने वेळोवेळी असक्षम ("disabled") ठरविलेले घटक मुलांचे पालक	श्री. चौधरी श्रीमती राणे
३	कर्मचारी स्वतः शासनाने नमूद केलेल्या आजाराने बाधित असल्यास	निरंक
४	महिला कर्मचारी विधवा/परितक्त्या	श्रीमती पवार
५	पती-पत्नी एकत्रीकरणांतर्गत	श्री. कांबळे
६	कर्मचाऱ्यांच्या कुटुंबातील सदस्य शासनाने नमूद केलेल्या आजाराने बाधित असल्यास	श्री. जाधव
७	प्राधान्यक्रमातील १ ते ६ मध्ये बसत नाही	श्री. शिंदे श्री. मोरे श्रीमती यादव

टप्पा क्र. ४: समुपदेशनाद्वारे बदलीपूर्वी नागरी सेवा मंडळाने विचारात घ्यावयाचे मुद्दे :-

परिशिष्ट १ मधील टप्पा क्र.४ मध्ये नमूद मुद्दे नागरी सेवा मंडळाने विचारात घ्यावेत.

टप्पा क्र. ५ : समुपदेशनाद्वारे बदलीसंदर्भात नागरी सेवा मंडळाने अनुसरावयाची कार्यपद्धती

टप्पा क्रमांक ३ मधील यादी व टप्पा क्रमांक ४ मधील नमूद मुद्दे विचारात घेऊन नागरी सेवा मंडळाने खालीलप्रमाणे शिफारशी कराव्यात.

प्राधान्य क्रमानुसार कार्यवाहीचे टप्पे	प्राधान्यक्रमातील कर्मचाऱ्यांची ज्येष्ठतेनुसार यादी	संबंधित कर्मचाऱ्यांचा पसंतीक्रम			पसंतीक्रमानुसार पद रिक्तते बाबतची + यापूर्वी काम केलेल्या ठिकाणांची विभागाने दिलेली माहिती	नागरी सेवा मंडळाची शिफारस
		१	२	ते १० पर्यंत रकाना		
अवधड क्षेत्रातील बदलीपात्र कर्मचारी						
प्राधान्यक्रम १ : कर्मचारी स्वतः अपंग	श्री. देशमुख	श्रीगोंदा	श्रीरामपूर	संगमनेर	पसंतीक्रम १ नुसार पद रिक्त आहे.तसेच श्री. देशमुख यांनी यापूर्वी कर्जत व राहुरी येथे काम केले आहे.	विभागाची माहिती पाहता, पसंतीक्रम १ येथील श्रीगोंदा या रिक्त पदी पदस्थापनेसाठी शिफारस
	श्री. जोशी	नगर	राहुरी	कर्जत	वरील पध्दतीनुसार संबंधितांची माहिती मरावी.	वरील पध्दतीनुसार संबंधितांची शिफारस करावी.
प्राधान्यक्रम २ : केंद्र शासनाने वेळोवेळी असक्षम ठरविलेले घटक मुलांचे पालक	श्री. चौधरी	श्रीगोंदा	शेवगांव	अकोला	वरीलप्रमाणे	वरीलप्रमाणे
	श्रीमती राणे	पाथडी	नेवासा	जामखेड	वरीलप्रमाणे	वरीलप्रमाणे
प्राधान्यक्रम ३: कर्मचारी स्वतः शासनाने नमूद केलेल्या आजाराने बाधित असल्यास	या घटकांतर्गत कर्मचारी अंतर्भूत नाहीत					
प्राधान्यक्रम ४: महिला कर्मचारी विधवा/परितक्त्या	श्रीमती पवार	श्रीगोंदा	नगर	जामखेड	पसंतीक्रम १० नुसार पद रिक्त आहे.तसेच श्रीम. पवार यांनी यापूर्वी संगमनेर व नगर येथे काम केले आहे.	विभागाची माहिती पाहता, पसंतीक्रम १० येथील जामखेड या रिक्त पदी पदस्थापनेसाठी शिफारस
प्राधान्यक्रम ५: पती-पत्नी एकत्रिकरणांतर्गत	श्री. कांबळे	नगर	संगमनेर	रहाता	वरील पध्दतीनुसार संबंधितांची माहिती मरावी.	वरील पध्दतीनुसार संबंधितांची शिफारस करावी.
प्राधान्यक्रम ६: कर्मचाऱ्यांच्या कुटुंबातील सदस्य शासनाने नमूद	श्री. जाधव	संगमनेर	शेवगांव	रहाता	वरीलप्रमाणे	वरीलप्रमाणे

केलेल्या आजाराने बाधित असल्यास						
प्राधान्यक्रम ७; उपरोक्त प्राधान्य क्र.१ ते ६ मध्ये न येणारे कर्मचारी	श्री. शिंदे	कर्जत	श्रीरामपूर	पाथडी	पसंतीक्रम १० नुसार पाथडी येथील पद रिक्त आहे. तसेच श्री. शिंदे यांनी यापूर्वी पाथडी व शेवगाव येथे काम केले आहे.	पसंतीक्रमानुसार केवळ पाथडी या एकाच ठिकाणचे पद रिक्त आहे व या पदावर श्री. शिंदे व श्री. मोरे या दोघांनीही पसंतीक्रमानुसार मागणी केली आहे. तथापि, श्री. शिंदे यांनी यापूर्वी पाथडी येथे काम केले आहे. ही बाब विचारात घेता, श्री. मोरे यांची पाथडी येथे पदस्थापना करण्याची शिफारस करण्यात येत आहे. तसेच श्री. शिंदे यांची प्रशासकीय सोयीनुसार नेवासा येथे पदस्थापना करण्याची शिफारस करण्यात येत आहे
	श्री. मोरे	कर्जत	जामखेड	पाथडी	पसंतीक्रम १० नुसार पाथडी येथील पद रिक्त आहे. तसेच श्री. मोरे यांनी यापूर्वी नगर व नेवासा येथे काम केले आहे.	
	श्रीमती यादव	नेवासा	शेवगाव	नगर	पसंतीनुसार पद रिक्त नाही. तसेच यापूर्वी श्रीम. यादव यांनी कोपरगाव, राहुरी व अकोला येथे काम केले आहे.	प्रशासनाच्या निकडीनुसार पारनेर येथे शिफारस

याच घर्तीवर बिगर अवघड क्षेत्रातील बदलीपात्र २० कर्मचाऱ्यांची समुपदेशनाद्वारे बदली करण्याची कार्यवाही करावी.

TRUE COPY P.M.
ADV. PUNAM MAHAJAN

महाराष्ट्र शासन
वन विभाग

मुख्य वनसंरक्षक (प्रादेशिक) पुणे यांचे कार्यालय
वनभवन, पहिला मजला, मॅडी फार्म, भांबुर्डा, गोखले नगर, पुणे - 411016

दुरध्वनी क्र. 020-25664182/83 Email id- ccftpune@gmail.com/ccftpune@mahaforest.gov.in

जा.क्र.कक्ष-3(2)/आस्था/18288/2024-25, पुणे-411016 दिनांक 03/05/2024
तात्काळ/ईमेलद्वारे

विषय - सन 2024 मधील गट 'क' व 'ड' संवर्गातील नियतकालीक बदल्यांबाबत.
मुख्य लेखापाल, लेखापाल, लिपीक, वनसर्व्हेक्षक, वाहनचालक, वनपाल व वनरक्षक या
संवर्गातील बदली पात्र कर्मचाऱ्यांची सामायिक यादी प्रसिध्द करणेबाबत.

संदर्भ:- 1. महाराष्ट्र शासन, अधिसूचना असा.क्र.26, रजिस्टर्ड नं.एमएच/एमआर/सा.क्र.2-
229/2006-08, दिनांक 12 मे 2006.

2. महाराष्ट्र शासन, महसूल व वनविभाग, शासन निर्णय क्रमांक: एकएसटी-12/17/
प्र.क्र.664/फ-4, दिनांक 11 जानेवारी 2018.

3. महाराष्ट्र शासन, सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक: एसआरव्ही-2017/
प्र.क्र.415/कार्यासन12, दिनांक 09 एप्रिल 2018.

4. मा. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (प्रशासन-दुय्यम संवर्ग) म. रा. नागपुर यांचे पत्र क्रमांक कक्ष-10(1)/आस्था/एक/प्र.क्र.211(21-22)/1945, दिनांक 24.03.2022.

महाराष्ट्र शासकीय कर्मचा-यांचे विनियमन आणि शासकीय कर्तव्ये पार पाडताना होणा-या विलंबास
प्रतिबंध अधिनियम 2005 (सन 2006 चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रं 21) च्या प्रकरण दोन कलम 4 (2) मधील
तरतूदीनुसार शासकीय सेवकांची एखाद्या पदावर असण्याचा कालावधी 3 वर्षांचा सुनिश्चित करण्यात
आलेला आहे. उक्त पदावधी/कालावधी लक्षात घेता एकाच पदावर किमान 3 वर्षांचा पदावधी पूर्ण केलेल्या
अधिकारी/कर्मचारी यांची बदली होणे क्रमप्राप्त आहे. संदर्भ 3 वरिल शासन सामान्य प्रशासन विभाग, पुणे,
दिनांक 09.04.2018 अन्वये बदली सत्रात करावयाच्या बदल्यांबाबत सर्वसाधारण कार्यपध्दती ठरवून दिलेली
आहे. सदर कार्यपध्दतीनुसार दरवर्षी बदली सत्रात बदलीपात्र अधिकारी/कर्मचारी यांची यादी तयार करून
प्रसिध्द करणे आवश्यक आहे.

तसेच महसूल व वन विभाग शासन शुध्दीपत्रक क्र. एकएकएस-2016/प्र.क्र.143/फ-8, दि. 20 मे 2017
मध्ये दिलेल्या तरतूदीनुसार वनपाल व वनरक्षक यांचे बदलीबाबत इन्व्हीजरी / सामायिक वनीकरण इतर
शाखेमध्ये एक पदावधी पूर्ण केल्यावर त्यांची प्रादेशिक विभागात बदली करण्यात यावी अशी तरतूद आहे.

मा. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (प्रशासन-दुय्यम संवर्ग) म. रा. नागपुर यांचे संदर्भित पत्र क्रमांक 4
अन्वये शासकीय अधिकारी/कर्मचाऱ्यांच्या एकाच आदेशाद्वारे बदल्या झाल्यानंतर त्यांना कार्यरत ठेवून
रुजू होणे यामध्ये तफावत असते अशा परिस्थितीत नियतकालीन बदल्यामध्ये एकसुत्रता राहणे आवश्यक आहे.
दिनांक 31 मे रोजी 3 वर्षांचा पदावधी काढताना आदेशाचे दिनांकापासून गृहीत धरण्यात यावे, तसेच
सदरची कार्यवाही सर्व संवर्गांचे बाबतीत करणेसंदर्भात निर्देश आहेत. त्यानुसार मुख्य लेखापाल,
लेखापाल, लिपीक, वनसर्व्हेक्षक, वाहनचालक, वनपाल व वनरक्षक या संवर्गातील कर्मचारी यांना त्यांचे
सध्याचे पदावर 3 वर्षे व त्यापेक्षा जास्त कार्यकाळ पूर्ण झालेला आहे त्यांची संवर्गनिहाय सामायिक यादी

सोबत प्रपत्र-अ मध्ये याद्वारे प्रसिध्द करण्यात येत आहे. तसेच सदर यादी वनविभागाचे अधिकृत संकेतस्थळ www.mahaforest.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात येत आहे.

शासन सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्र. एसआरव्ही-2017 / प्र.क्र.415/ कार्यालय - 12, दिनांक 09.04.2018 नुसार समुपदेशनाद्वारे बदलीचे घोरण ठरविण्यात आले असून त्यानुसार बदली प्रक्रीया पार पाडायची आहे. तरी सोबत जोडलेल्या यादीतील सर्व बदली पात्र कर्मचा-यांना सदर शासन निर्णयाची प्रत अवलोकनास देवून बदली पात्र कर्मचा-यांची यादी सर्व संबंधितांना उपलब्ध करून देण्यात यावी. या शासन निर्णयातील परिशिष्ट 9 मध्ये नमूद मार्गदर्शक तत्वांनुसार टप्पा क्र. 9 नुसार सर्व बदली पात्र कर्मचा-यांना माहे मे अखेर पावेतो रिक्त पदांची यादी सोबत प्रपत्र ब मध्ये प्रसिध्द करण्यात येत असून ती त्यांना उपलब्ध करून देण्यात यावी.

उपरोक्त संवर्गातील बदली पात्र कर्मचा-यांकडे विवरणपत्र-1 ची प्रत यासोबत पाठविण्यात येत आहे त्यांनी या विवरणपत्रात त्यांची सविस्तर माहिती व बदलीबाबत 1 ते 10 पसंतीक्रम भरून देणे अनिवार्य असून सदरचे पसंतीक्रम दिनांक 07 मे, 2024 चे आत या कार्यालयास प्राप्त होतील या वेताने पाठविण्याची आहे. तरी सर्व संबंधित कार्यालय प्रमुखांनी त्याची पूर्तता करून विवरणपत्र या कार्यालयास दिहीत मुदतीत ईमेल द्वारे / समक्ष सादर करावीत. कर्मचाऱ्यांनी पसंतीक्रम न दिल्यास प्रशासनाच्या सोईनुसार त्यांची बदलीने पदस्थापना करण्यात येईल.

सदर प्रकरणी सर्व कार्यालय प्रमुख यांचेकडून माहिती मागविणेत आली होती. त्यानुसार प्रक्रीया झालेल्या माहितीच्या आधारे प्रपत्र-अ व ब तयार करून सोबत जोडले आहेत. बारतव संबंधित कार्यालय प्रमुख यांनी सदर माहितीची फेर छाननी करून काही बदल / दुरुस्ती असल्यास किंवा नात्रिक चुकीने प्रवादा कर्मचाऱ्यांचे नाव सुटले असल्यास त्याबाबत या कार्यालयास तात्काळ कळवावे. सदर बाबतची जबाबदारी कार्यालय प्रमुख यांचेसह संबंधित कक्षाचे कर्मचारी व कक्ष अधिकारी यांची राहिल, याची त्यांनी कृपया नोंद घ्यावी.

बदली करण्यास सक्षम असलेल्या प्राधिका-यांनी वृत्त स्तरावरील बदली आदेश निर्गमित झाल्याशिवाय विभाग स्तरावरील बदली आदेश निर्गमित करण्यात येणार नाही याची दक्षता घ्यावी

सहप्रत्र-बरोलप्रमाणे.

प्रति.

1. उपवनसंरक्षक, पुणे
2. उपवनसंरक्षक, जुन्नर
3. उपवनसंरक्षक, सोलापूर

(एन. आर. प्रविण) 3/5/2024
मुख्य वनसंरक्षक(प्रादेशिक), पुणे.

प्रतिलिपी माहिती व आवश्यक कार्यवासाठी सविनय सादर.

1. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, (सामाजिक वनीकरण) म. रा. पुणे

प्रतिलिपी माहिती व आवश्यक - कार्यवाहीसाठी सरनेह अग्रेषित

1. मुख्य वनसंरक्षक (शिक्षण व प्रशिक्षण) पुणे

प्रतिलिपी - माहिती व आवश्यक त्या कार्यवाहीस्तव अग्रेषित

1. वनसंरक्षक, कार्यआयोजना, पश्चिम पुणे
2. वनसंरक्षक सामाजिक वनीकरण पुणे
3. वनसंरक्षक (संशोधन) पुणे.
4. उपवनसंरक्षक (वन्द्यजीव) पुणे.
5. उपवनसंरक्षक, कार्यआयोजना विभाग पुणे

6. विभागीय वन अधिकारी, सामाजिक वनीकरण विभाग, पुणे
7. विभागीय वनअधिकारी, सामाजिक वनीकरण विभाग सोलापूर
8. विभागीय वनअधिकारी, मुल्यांकन विभाग, पुणे
9. विभागीय वनअधिकारी, माहिती व प्रसिध्दी (वने) पुणे
10. वनजमाबंदी अधिकारी, भोर, स्थित पुणे

प्रतिलिपी- श्री. अमिर काझी, NIC प्रतिनिधी यांना सहपत्रासह माहितीस रवाना, बदलीपात्र कर्मचारी यांची यादी वनविभागाचे अधिकृत संकेतस्थळ www.mahaforest.gov.in या संकेतस्थळावर प्रसिध्द करणेबाबत आवश्यक कार्यवाही करावी.

(Handwritten signature)
(एन. आर. प्रविण)
मुख्य वनसंरक्षक(प्रादेशिक), पुणे.

[illegible]

[illegible]

प्रपत्र-ब

वनपाल संवर्गातील रिक्त असलेली व दिनांक 31.05.2024 अखेरपर्यंत रिक्त होणारी पदे यासंदर्भात माहिती

अ.क्र.	वनविभाग	रिक्त पदाचे पदनाम	पद रिक्त आहे किंवा रिक्त होणार आहे	शेरा
1	2	3	4	5
1	उपवनसंरक्षक, पुणे वनविभाग पुणे	वनपाल दीड, वपअ दीड	रिक्त आहे	श्री. मगर, वनपाल यांचे निलंबन मूळ रिक्त
2	उपवनसंरक्षक, जुन्नर	वनपाल आळे	रिक्त आहे	श्री. साळुखे, वनपाल यांचे रान 2023 मधील नियतकालिक बदलीने रिक्त
3	उपवनसंरक्षक, पुणे वनविभाग पुणे	वनपाल आंबवणे	रिक्त होणार आहे	श्री. व्ही. बी. ओहिरराय, वनपाल यांचे नियत वयोमानाने दिनांक 30.04.2024 रोजी सेवानिवृत्तीने रिक्त
4	उपवनसंरक्षक (वन्यजीव) पुणे	वनपाल ताम्हिणी	रिक्त होणार आहे	श्री. सोनवणे, वनपाल यांचे नियत वयोमानाने दिनांक 30.04.2024 रोजी सेवानिवृत्तीने रिक्त

P. A. S. S.
(एन. आर. प्रविण)

मुख्य वनसंरक्षक (प्रादेशिक) पुणे

परिशिष्ट १ सोबतचे विवरणपत्र -१

बदली पात्र कर्मचार्यांनी बदली प्राधिकारी कार्यालयास सादर करावयाची माहिती

१. कर्मचार्याचे नाव : चेतन भजिन नन्नावडे२. पदनाम : वनपाल टोकावडे (वनविभाग जुन्नर)

३. सध्याच्या पदावर कार्यरत असलेले कार्यालय व ठिकाण (अवघड क्षेत्रात की विगर अवघड क्षेत्रात याबाबतच्या माहितीसह) :

भवछड सेत्र४. सध्याच्या पदावर रुजू झाल्याचा दिनांक : ०१/०१/२०२१५. कर्मचार्याचे वय : ३९ वर्ष

६. आतापर्यंतच्या सेवेचा तपशील :

अ. क्र.	पदनाम	शासकिय सेवेत कोणत्या कोणत्या ठिकाणी सेवा केली याबाबतचा तपशील			
		कार्यालयाचे नाव व ठिकाण	कधीपासून	कधीपर्यंत	कालावधी वर्ष/महिने
१)	<u>वनरक्षक मंडळ वनसंरक्षक</u>	<u>वनसंरक्षक मंडळ</u>	<u>१५/०८/१६</u>	<u>०४/०८/१८</u>	<u>११ महिने</u>
२)	<u>वनपाल सोमनाथ</u>	<u>वनसंरक्षक मंडळ</u>	<u>०५/०८/१८</u>	<u>३१/१२/२०२०</u>	<u>३ वर्ष ५ महिने</u>
३)	<u>वनपाल टोकावडे</u>	<u>वनसंरक्षक मंडळ</u>	<u>०१/०१/२०२१</u>	<u>सध्यास कार्यरत</u>	<u>३ वर्ष ४ महिने</u>

७. कर्मचारी बदली पासून सूट मिळण्यास पात्र असल्यास त्याबाबतची कारणे :

८. कर्मचारी विवरणपत्र - ३ मधील कोणत्या प्राध्यान्यक्रमांकात अंतर्भूत होतो याबाबतची माहिती :

१) पत्नीची दृढ्याची शस्त्रक्रिया२) मादिवशी सेत्रात कार्यरत असलेल्या कर्मचार्यांच्या बदलीसंदर्भात पसंती क्रम९. संबंधित प्राध्यान्यक्रमात अंतर्भूत होत असल्याबाबतचे सक्षम प्राधिकार्याने दिलेले प्राधान्य

प्रमाणपत्र / कागदपत्रांचे पुरावे :

१०. सर्वसाधारण बदली कोणत्या ठिकाणी करावी याबाबतचे कमाल १० पसंतीक्रम
(१० पसंतीक्रमांपैकी किमान २ पसंतीक्रम अवघड क्षेत्रातील नमूद करण्यात यावेत) :

अ.क्र.	पसंतीक्रम
१	वनपाल मर. वपम मोदूर
२	वनपाल मांबेगाव वपम मोदूर
३	वनपाल टोकावडे (१ वपम मुदतवा वपम खेड)
४	वनपाल वोनपे वपम - जुन्नर
५	वनपाल भिमाराव वपम भिमाराव (विष्णुजीव)
६	वनपाल कानसे वपम धोडगाव
७	वनपाल छिनीली वपम धोडगाव
८	वनपाल सामाजिक वनीकरण मांबेगाव
९	वनपाल सामाजिक वनीकरण - खेड - १
१०	वनपाल सामाजिक वनीकरण - खेड - २

(M. S. Wadgaonkar)
वनपरियोजना अधिकारी
टोकावडे

महाराष्ट्र शासन
वनविभाग
दूरध्वनी क्र. 02132 222063

Email ID: junnarforestdn@gmail.com / dyfjunnar@mahaforest.gov.in

उप वनसंरक्षक, जुन्नर वनविभाग,
जुन्नर
मु.पो.तालुका जुन्नर, दादोजी कोंडदेववाडा,
जि. पुणे - 410502.

क्रमांक- व/कक्ष-3.1/आस्था/वपअ पदो./ 695 /2020-21, दिनांक 01/01/2021.

आदेश

विषय : बदली व पदस्थापनेबाबत - वनपाल संवर्ग

- संदर्भ : १) मा. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (प्रशासन - दुय्यम संवर्ग) म.रा.नागपूर यांचेकडील पत्र क्र. कक्ष 10.2/तीन/आवि.बदली/प्र.क्र.24/20.21/884 दिनांक 14.12.2020.
२) मा. मुख्य वनसंरक्षक (प्रा.) पुणे यांचेकडील आदेश क्र. कक्ष 3 (२)/आस्था/बी-307/20.21 दिनांक 14/12/2020.
३) मा. मुख्य वनसंरक्षक (प्रा.) पुणे यांचेकडील आदेश क्र. कक्ष 3 (२)/आस्था/बी-308/20.21 दिनांक 14/12/2020.
४) या कार्यालयाकडील आदेश क्र. व/कक्ष3.1/आस्था/वनपाल बदली/628/20.21 दि.23.12.2020.
५) या कार्यालयाकडील आदेश क्र. व/कक्ष3.1/आस्था/वनपाल बदली/629/20.21 दि.23.12.2020.
६) उप वनसंरक्षक, सोलापूर यांचेकडील आदेश क्र. व/कक्ष-3/आस्था/बदली/ B-2210/20.21 दिनांक 31.12.2020.
७) उप वनसंरक्षक, सोलापूर यांचेकडील आदेश क्र. व/कक्ष-3/आस्था/बदली/ B-2211/20.21 दिनांक 31.12.2020.
८) श्री.आर.डी.गंवादे, वनपाल यांचा दिनांक 01.01.2021 रोजीचा हजर रिपोर्ट
९) श्री.सी.ए.नलावडे, वनपाल यांचा दिनांक 01.01.2021 रोजीचा हजर रिपोर्ट

उपरोक्त विषयान्वये वरील संदर्भ क्रमांक २ व ३ अन्वये वनपाल संवर्गातील कर्मचा-यांचे खालीलप्रमाणे बदली व पदस्थापनेचे आदेश या कार्यालयास प्राप्त झाले आहेत. त्या अनुषंगाने वरील संदर्भ क्रमांक ४ व ५ अन्वये या वनविभागात हजर झालेले आहेत.

प्रकरणी वरील संदर्भ क्र. ४ व ५ अन्वये वनपाल मंड व वनपाल टोकावडे या पदाचा अतिरिक्त कार्यभार खालील वनपाल यांना हस्तांतरित करावा.

अ.क्र.	अधिका-यांचे नांव	कार्यरत ठिकाण	बदली नंतर पदस्थापना
१	श्री. रविंद्र दत्तात्रय गंवादे	वनपाल पांगरी वन रिसेत्र बाशा सोलापूर वनविभाग, सोलापूर	वनपाल मंड वन परिक्षेत्र ओतूर
२	श्री. चेतन अजित नलावडे	वनपाल सोलापूर वन रिसेत्र सोलापूर सोलापूर वनविभाग, सोलापूर	वनपाल टोकावडे, वन परिक्षेत्र खेड

2.00 प्रकरणी वन परिक्षेत्र ओतूर व खेड यांनी वरील वनपाल यांना बदली व पदस्थापना या ठिकाणचा कार्यभार तात्काळ हस्तांतरित करून तसा अहवाल सादर करावा.

उप वनसंरक्षक
जुन्नर वनविभाग जुन्नर

प्रति

१) श्री. रविंद्र दत्तात्रय गंवादे, वनपाल

२) श्री. चेतन अजित नलावडे, वनपाल

प्रतिलिपी - वन परिक्षेत्र अधिकारी ओतूर व खेड यांना माहितीसाठी व पुढील कार्यवाहीसाठी रवाना

TRUE COPY P.M.
ADV. PUNAM MAHAJAN

महाराष्ट्र वन सेवेमधील अधिकारी व
कर्मचारी यांच्या बदल्यांविषयक धोरण.

महाराष्ट्र शासन

महसूल व वन विभाग

शासन शुद्धीपत्रक क्रमांक:- एमएफएस-२०१६/प्र.क्र.१४३ /फ-८

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२

दिनांक:- २२ मे, २०१७.

- वाचा :-**
- १) महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय क्र.एमएफएस-२०१४/प्र.क्र.५७ (भाग-२)/फ-८ दि.३१/०१/२०१५
 - २) अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (प्रशासन-दुय्यम संवर्ग), नागपूर यांचे पत्र क्र.कक्ष-१०(२)/आस्था/एक/प्र.क्र.९७(१६-१७)/१९२, दि.०५/१०/२०१६.
 - ३) अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (कार्मिक), नागपूर यांचे पत्र क्र.मवसे/निसू/०७/१५-१६/१९६०/कक्ष-९, दि.१४/१०/२०१६.
 - ४) महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय क्र. एमएफएस-२०१६/प्र.क्र.१४३ /फ-८, दि.१५/०३/२०१७
 - ५) अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (प्रशासन-दुय्यम संवर्ग), नागपूर यांचे पत्र क्र.कक्ष-१०(२)/आस्था/एक/प्र.क्र.९७(१६-१७)/३८७, दि.२४/०३/२०१७.

प्रस्तावना-

वन विभागांतर्गत मुख्यत्वे वन, वन्यजीव, जैवविविधता, सामाजिक वनीकरण, पर्यावरण आणि निसर्ग या प्रमुख क्षेत्रातील संरक्षण, संवर्धन, विकास आणि व्यवस्थापनविषयक कामे केली जातात. त्याबरोबरच संशोधन, शिक्षण, प्रशिक्षण, मुल्यांकन, कार्य आयोजना (Working Plan) इत्यादी शाखा या प्रमुख क्षेत्रांना पूरक शाखा म्हणून गणल्या जातात. या सर्व शाखांचे कामकाज एकमेकांशी निगडित आणि पूरक आहे.

विभागांतर्गत वनरक्षक, वनपाल, वनक्षेत्रपाल, सहायक वनसंरक्षक आणि विभागीय वन अधिकारी यांनी वर नमूद केलेल्या सर्व क्षेत्रात काम करणे अपेक्षित आहे. प्रत्येक शाखेमध्ये काम केल्यास संबंधित अधिकारी आणि कर्मचारी हे अनुभव संपन्न तर होतीलच, पण त्याबरोबरच विविधांगी घटकांचे आणि शाखांचे ज्ञान संपादन करण्याची त्यांना संधी मिळेल. पारंपारिक पद्धतीने कामे न करता कर्मचारी आणि अधिकारी यांना नाविन्यपूर्ण पद्धतीने आणि आधुनिक संकल्पनांचा अवलंब करून कामे करणे अभिप्रेत आहे. विविध शाखांमध्ये सेवा केल्यानंतर त्यातून मिळण्याऱ्या ज्ञानाचा आणि समृद्ध

अनुभवाचा उपयोग वेगवेगळ्या क्षेत्रामधील कामे करताना होऊ शकेल. परिणामतः अशा सर्व क्षेत्रातील कामे अधिक गुणवत्तापूर्वक, वेगाबरोबर अचूकपणा साधून (Speed with accuracy) आणि विहित कालमर्यादेत होण्यासाठी अशा अधिकारी व कर्मचारी यांच्या सेवा उपयुक्त ठरतील.

अलीकडच्या काळामध्ये वन विभागाने वर नमूद क्षेत्रामध्ये अतिशय महत्त्वाकांक्षी आणि नाविन्यपूर्ण योजना आणि कार्यक्रम तयार केले असून त्यांची अंमलबजावणी वेगाने सुरू आहे. सबब, वर नमूद केलेल्या संवर्गातील कर्मचारी आणि अधिकाऱ्यांना वेगवेगळ्या शाखांमध्ये काम करून आपल्या कामाचा आणि व्यक्तीमत्त्वाचा ठसा उमटविण्यास प्रचंड वाव आहे. त्यातून सर्वसामान्य जनतेला जल, अन्न, उपजिविका आणि पर्यावरण यांच्या सुरक्षिततेच्या दिशेने कार्यक्षम सेवा मिळण्यासाठी खूप मोठा हातभार लागू शकेल. त्या दृष्टीकोनातून वर नमूद संवर्गातील अधिकारी व कर्मचारी यांनी वेगवेगळ्या शाखांमध्ये काम करणे बंधनकारक करण्याच्यादृष्टीने शासनाच्या दि.१५.०३.२०१७ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये बदलीविषयक धोरण निश्चित करण्यात आले होते. परंतु याबाबत अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (प्रशासन-दुय्यम संवर्ग), नागपूर यांच्या दि.२४.०३.२०१७ रोजीच्या पत्राच्या अनुषंगाने दि.१५.०३.२०१७ रोजीचा शासन निर्णय याद्वारे रद्द करण्यात येत असून खालीलप्रमाणे सुधारीत धोरण निश्चित करण्यात येत आहे :-

शासन निर्णय:-

बदली विषयक कायदा २००६ मधील तरतुदीनुसार एखाद्या पदावर सर्वसाधारणपणे ३ वर्षांचा कालावधी विहित करण्यात आला आहे. त्याचबरोबर बदली विषयक अपवादात्मक आणि विशेष तरतुदी या कायद्यांतर्गत करण्यात आल्या आहेत. वर नमूद पार्श्वभूमी व बदलीविषयक कायद्यातील नमूद तरतुदी विचारात घेवून वनरक्षक, वनपाल, वनक्षेत्रपाल व सहायक वनसंरक्षक या संवर्गातील अधिकारी व कर्मचारी यांच्या बदली विषयक धोरण खालीलप्रमाणे निश्चित करण्यात येत आहे :-

- 1) वन विभागात वन व वन्यजीव संरक्षण, सर्वेक्षण, संवर्धन, प्रशिक्षण व संशोधन यासाठी खालील ४ महत्त्वाच्या शाखा आहेत:-

अ. क्र.	वन विभागाच्या शाखा
१	प्रादेशिक
२	वन्यजीव
३	सामाजिक वनीकरण
४	संशोधन/ प्रशिक्षण/ कार्य आयोजना/ मुल्यांकन व इतर (जकांस / डेपो / फिरते पथक /संरक्षण व अतिक्रमन निर्मूलन/ तांत्रिक सहाय्यक / कोर्ट केस / मुख्यालय / भरीव वनीकरण कार्यक्रम /लॉगींग युनिट / पश्चिम विकास घाट / रोहयो, इ. विशेष सेवा)

- II) सहायक वनसंरक्षक / वनक्षेत्रपाल/ वनपाल/ वनरक्षक संवर्गातील बदलीस पात्र असणाऱ्या अधिकाऱ्यांची तसेच रिक्त असणारी पदे व अधिकाऱ्यांच्या बदलीने रिक्त होणाऱ्या पदांची यादी तयार करावी. उपरोक्त नमूद शाखेतील रिक्त पदांच्या प्रमाणात त्या शाखेतील पदे भरण्यात यावीत.
- III) त्याचबरोबर सहायक वनसंरक्षक / वनक्षेत्रपाल या संवर्गासाठी पदोन्नतीनंतर विभागीय महसूली संवर्ग लागू असल्याने संबंधित महसूली विभागात पदोन्नतीनंतर पदस्थापना देताना वर नमूद केल्याप्रमाणेच कार्यवाही करण्यात यावी.
- IV) उपरोक्त नमूद शाखेत विहित प्रमाणात अधिकारी/कर्मचारी यांची पदस्थापना करताना खालीलप्रमाणे कार्यवाही करण्यात यावी :-

अ) सहायक वनसंरक्षक व वनक्षेत्रपाल

१. वनक्षेत्रपाल व सहायक वनसंरक्षक संवर्गात सरळसेवेने नियुक्त झालेल्या व प्रशिक्षण पूर्ण करणाऱ्या अधिकाऱ्यांची प्रथम पदस्थापना ही शक्यतो पदाच्या उपलब्धतेनुसार प्रादेशिक वन विभाग/ वन्यजीव विभागात करण्यात यावी.
२. प्रादेशिक वन विभागात ३ वर्षांची सेवा केल्यानंतर संबंधित अधिकाऱ्यांची पुढील पदस्थापना ही वन्यजीव विभाग किंवा सामाजिक वनीकरण विभागात करण्यात यावी. जर या विभागात पदांची उपलब्धता नसेल तर संशोधन, शिक्षण, प्रशिक्षण, मुल्यांकन, कार्य आयोजना (Working Plan) किंवा इतर शाखेत पदस्थापना देण्यात यावी.
३. वन्यजीव विभागात ३ वर्षांची सेवा केल्यानंतर संबंधित अधिकाऱ्यांची पुढील पदस्थापना ही प्रादेशिक वन विभाग किंवा सामाजिक वनीकरण विभागात करण्यात यावी. जर या विभागात पदांची उपलब्धता नसेल तर संशोधन, शिक्षण, प्रशिक्षण, मुल्यांकन, कार्य आयोजना (Working Plan) किंवा इतर शाखेत पदस्थापना देण्यात यावी.
४. सामाजिक वनीकरण विभागात ३ वर्षांची सेवा केल्यानंतर संबंधित अधिकाऱ्यांची पुढील पदस्थापना ही प्रादेशिक वन विभाग किंवा वन्यजीव विभागात करण्यात यावी. जर या विभागात पदांची उपलब्धता नसेल तर संशोधन, शिक्षण,

प्रशिक्षण, मुल्यांकन, कार्य आयोजना (Working Plan) किंवा इतर शाखेत पदस्थापना देण्यात यावी.

५. वनविभागाचे संशोधन, शिक्षण, प्रशिक्षण, मुल्यांकन, कार्य आयोजना (Working Plan) व इतर शाखेतील पदावर पदावधी पूर्ण झाल्यावर त्यांची पुढील पदस्थापना प्रादेशिक वनक्षेत्रात किंवा वन्यजीव शाखेत किंवा सामाजिक वनीकरण शाखेत पदाच्या उपलब्धतेनुसार करण्यात यावी.
६. त्याचबरोबर एखाद्या अधिकारी/कर्मचारी यांनी प्रादेशिक, वन्यजीव आणि सामाजिक वनीकरण या क्षेत्राव्यतिरिक्त संशोधन, शिक्षण, प्रशिक्षण, मुल्यांकन, कार्य आयोजना (Working Plan) या शाखात काम करण्याची इच्छा प्रदर्शित केल्यास त्यांना प्राधान्याने त्या ठिकाणी नेमणूक देण्यात यावी.
७. सक्षम प्राधिकाऱ्याने बदलीने पदस्थापनेसाठी प्रस्ताव तयार करताना संबंधित अधिकारी व कर्मचारी यांचा सविस्तर सेवा तपशिल पाहून वर नमूद १, २, ३, ४ आणि ५ येथे नमूद केलेल्या क्रमानेच पदस्थापना कराव्यात.
८. जर वर नमूद केलेल्या क्रमवारीनुसार पदस्थापना करण्यास खरोखरच काही अडचणी असल्यास सक्षम प्राधिकारी हे त्याबाबतची लेखी कारणे, संबंधित अधिकारी आणि कर्मचारी यांच्या बदलीने पदस्थापना करण्याच्या आदेशामध्ये सविस्तरपणे नोंदवतील.
९. सहायक वनसंरक्षक / वनक्षेत्रपाल अधिकारी संवर्गातील पदोन्नतीनंतर पदस्थापना देतानासुद्धा संबंधित महसूली विभागात उपरोक्त निकषाच्या अनुषंगानेच पदस्थापना करण्यात यावी.

ब) वनपाल व वनरक्षक संवर्गासाठीचे बदलीबाबतचे धोरण :-

१. **वनपाल :-** वनपालाचे पद गट-क संवर्गाचे असून क्षेत्रिय वनवृत्त स्तरावरील आहे. वनपालांची बिंदूनामावली वृत्तस्तरावर ठेवण्यात येते. त्यानुसार सर्व वनपालांची बदली व पदस्थापना सामान्यतः क्षेत्रिय वनवृत्ताचे आस्थापनावर असलेल्या शाखेमध्येच केली जाते. राज्यामध्ये वनपालांची एकूण ३०२५ ऐवढी पदे मंजूर असून त्यापैकी प्रादेशिक विभागामध्ये २१०० पदे, वन्यजीव विभागामध्ये ३३३ पदे व इतर शाखेमध्ये ५९२ पदे मंजूर आहेत. वन्यजीव व इतर

शाखेचे पद सर्व वनवृत्तात सारख्या प्रमाणात उपलब्ध नाहीत. अशा स्थितीत खालीलप्रमाणे नियम करण्यात येत आहेत :-

- i) वनपाल पदावर नियुक्ती / पदोन्नती झाल्यावर, त्यांचे वय ५० वर्षांपेक्षा कमी असेल तर प्रथम पदस्थापना देतांना वन्यजीव शाखेला प्राधान्य देण्यात यावे. तसेच ५० वर्षांपेक्षा अधिक वय असणाऱ्यांना प्रादेशिक/ सामाजिक वनीकरण/ इतर विभागात पदाच्या उपलब्धतेनुसार पदस्थापना द्यावी. परंतु ५० वर्षांपेक्षा वय असणाऱ्यांना प्रादेशिक वन विभागात पदस्थापना करणे बंधनकारक राहणार नाही.
 - ii) वन्यजीव / सामाजिक वनीकरण / इतर शाखेमध्ये एक पदावधी पूर्ण केल्यावर प्रादेशिक वनविभागात बदली करण्यात यावी.
 - iii) एका वनवृत्तातील एका प्रादेशिक वनविभागामध्ये सलग अधिकतम दोन पदावधी पूर्ण करून त्यानंतर वनवृत्ताचे आस्थापनावरील इतर शाखामध्ये जसे वन्यजीव / सामाजिक वनीकरण / कार्य-आयोजना / संशोधन / मुल्यांकन/ इतर शाखा येथे बदली करणे आवश्यक राहिल. जर इतर शाखेमध्ये पद उपलब्ध नसेल किंवा काही अपवादात्मक स्थिती उदभवली तर बदली करण्यास सक्षम असलेल्या प्राधिकरणाकडून याबाबत लेखी कारणे नमूद करून दुसऱ्या प्रादेशिक वनविभागात बदली करू शकेल.
- जर प्रशासकीय कारणास्तव एखाद्या वनपालाची एकाच प्रादेशिक वनविभागात दोन पेक्षा जास्त पदावधी ठेवण्याची गरज असेल तर अशा स्थितीमध्ये बदली करण्यास सक्षम असलेल्या प्राधिकरणाने त्यांचे लगतचे वरिष्ठ बदलीस सक्षम अधिकारी यांच्या पुर्वपरवानगीनेच त्या वनपालाची त्याच वनविभागामध्ये बदली करता येईल.
- iv) पदोन्नतीनंतर तपासणी नाका व आरागिरणी तपासणी या पदावर फक्त एकच पदावधीची सेवा करता येईल.
 - v) एखाद्या शाखेमधील कामामध्ये पारंगत / प्राविण्य प्राप्त असलेल्या वनपालाची जर इच्छा असेल आणि प्रशासकीय आवश्यकता असेल तर अशा वनपालास त्या शाखेमध्ये पुढील कमाल ३ वर्षांच्या कालावधीसाठी कार्यरत ठेवता येईल. तदनंतर त्याची बदली अन्य शाखेत करणे बंधनकारक राहिल.

परंतु असे की, एखाद्या कार्यरत वनपालाची वन्यजीव, कार्य-आयोजना, मुल्यांकन, संशोधन किंवा इतर शाखेमध्ये काम करण्याची आवड व सहमती असेल तसेच तो त्याबाबतचे प्राविण्य धारण करित असेल तर, अशा वनपालाची बदली व पदोन्नतीने पदस्थापना प्राधान्याने प्रशासकीय आवश्यकतेनुसार इतर संबंधित शाखेमध्ये करता येईल.

२. **वनरक्षक :-** वनरक्षकाचे पद गट-क संवर्गाचे असून जिल्हास्तरीय / क्षेत्रीय वनविभागस्तरीय आहे.

वनरक्षकांची बिंदूनामावली जिल्हानिहाय / क्षेत्रीय वनविभागनिहाय ठेवली जाते व वनरक्षक पदाचे नियुक्ती प्राधिकारी हे उपवनसंरक्षक प्रादेशिक आहेत. त्यानुसार सर्व वनरक्षकांची बदली व पदस्थापना सामान्यतः जिल्हा / क्षेत्रीय वनविभागाचे आस्थापनावर असलेल्या शाखेमध्येच केल्या जाते. राज्यामध्ये वनरक्षकांची एकूण ९४६१ ऐवढी पदे मंजूर असून त्यापैकी प्रादेशिक विभागामध्ये ७३४७ पदे, वन्यजीव विभागामध्ये १७३६ पदे व इतर शाखेमध्ये ३७८ पदे मंजूर आहेत. वन्यजीव व इतर शाखेचे पद सर्व जिल्ह्यात सारखे उपलब्ध नाही. अशा स्थितीत खालीलप्रमाणे नियम करण्यात येत आहेत :-

- i) वनरक्षक पदावर नियुक्ती झाल्यावर प्रथम नियुक्ती देतांना वन्यजीव शाखेला प्राधान्य देण्यात यावे.
- ii) वन्यजीव / सामाजिक वनीकरण / इतर शाखेमध्ये एक पदावधी पूर्ण केल्यावर प्रादेशिक वनविभागात बदली करण्यात यावी.
- iii) एका प्रादेशिक वनपरिक्षेत्रात सलग अधिकतम दोन पदावधी पूर्ण करून त्यानंतर वनविभागाचे आस्थापनावरील इतर शाखामध्ये जसे वन्यजीव / सामाजिक वनीकरण / कार्य-आयोजना / संशोधन / मुल्यांकन येथे बदली आवश्यक राहिल. जर इतर शाखेमध्ये पद उपलब्ध नसेल किंवा काही अपवादात्मक स्थिती उद्भवली तर बदली करण्यास सक्षम असलेल्या प्राधिकरणाकडून याबाबत लेखी कारणे नमुद करून दुसऱ्या प्रादेशिक वनपरिक्षेत्रात वन्यजीव/ सामाजिक वनीकरण/ कार्य आयोजना/ संशोधन/ मुल्यांकन शाखेत बदली करता येईल.
- iv) जर प्रशासकीय कारणास्तव एखाद्या वनरक्षकाची एकाच प्रादेशिक परिक्षेत्रात दोन पेक्षा जास्त पदावधी ठेवण्याची गरज असेल तर अशा स्थितीमध्ये बदली करण्यास सक्षम असलेल्या प्राधिकरणाने त्यांचे लगतचे वरिष्ठ बदलीस सक्षम प्राधिकारी यांच्या पुर्व परवानगीनेच त्या वनरक्षकाची त्याच वनपरिक्षेत्रामध्ये बदली करता

येईल. याबाबत संबंधिताच्या आदेशात वरिष्ठ प्राधिकाऱ्यांची मान्यता घेतल्याबाबत स्पष्टपणे नमूद करणे आवश्यक राहिल.

- v) तपासणी नाका या पदावर फक्त एकच पदावधीची सेवा करता येईल.
- vi) एखाद्या शाखेमधील कामामध्ये पारंगत / प्राविण्यप्राप्त असलेल्या वनरक्षकाची जर इच्छा असेल आणि प्रशासकीय आवश्यकता असेल तर अशा वनरक्षकास त्या शाखेमध्ये पुढील कमाल ३ वर्षांच्या कालावधीसाठी कार्यरत ठेवता येईल. तदनंतर अशा अधिकाऱ्यांची इतर शाखेत बदली करणे बंधनकारक राहिल.
- vii) प्रादेशिक शाखेत कार्यरत असलेल्या एखाद्या वनरक्षकाची वन्यजीव, कार्य-आयोजना, मुल्यांकन, संशोधन किंवा इतर शाखेमध्ये काम करण्याची आवड व सहमती असेल, तसेच तो त्याबाबतचे प्राविण्य धारण करीत असेल तर, अशा वनरक्षकाची बदली व पदोन्नतीने पदस्थापना प्राधान्याने प्रशासकीय आवश्यकते नुसार इतर संबंधित शाखेमध्ये करता येईल.

२. सद्यस्थितीत या शासन निर्णयातील तरतुदीनुसार वर नमूद अधिकारी आणि कर्मचारी यांच्या बदलीने पदस्थापनेचे प्रस्ताव बदली विषयक सक्षम प्राधिकाऱ्याने विचारात घ्यावेत. संबंधित संवर्गाच्या सेवा प्रवेश नियमात त्यानुसार आवश्यक त्या सुधारणा यथावकाश करण्यात येतील. तोपर्यंत प्रस्तुत शासन निर्णयातील प्रशासकीय आदेशानुसार कार्यवाही करण्यात यावी.

३. महसुल व वन विभागाचा शासन निर्णय क्र.एमएफएस-२०१४/प्र.क्र.५७ (भाग-२)/फ-८ दि.३१/०१/२०१५ अन्वये महाराष्ट्र वनसेबेतील अधिकाऱ्यांची बदल्या व पदस्थापनेबाबत मार्गदर्शक तत्वे निर्गमित केली आहेत. सबब उपरोक्त नमूद पध्दतीचा अवलंब करताना सदर दि.३१/०१/२०१५ मधील मार्गदर्शक तत्वे, बदली अधिनियमातील तरतुदी व तसेच सामान्य प्रशासन विभागाच्या महसुली विभाग वाटपासंदर्भातील दि.२८/०४/२०१५ व दि.१६/०७/२०१५ रोजीच्या अधिसूचनेतील तरतुदीसुद्धा विचारात घेण्यात याव्यात.

४. वन विभागातील अधिकारी / कर्मचारी यांचेमध्ये उत्कृष्ट कार्य करण्याबद्दल निकोप स्पर्धा होण्यासाठी वन / वन्यजीव संरक्षण, वन / वन्यजीव व्यवस्थापन, नाविण्यपूर्ण / इतर विकासात्मक / पूरक कार्य व वन विस्तार या कामात उत्कृष्ट कार्य केल्याबद्दल ज्या अधिकारी / कर्मचारी यांनी राज्यस्तरीय सुवर्ण किंवा रजत पदक प्राप्त केलेले आहेत, अशा अधिकारी / कर्मचाऱ्यांना सेवा काळात एकदा त्यांचे

पसंतीच्या शाखेत किंवा पसंतीचे ठिकाणी पदाच्या उपलब्धतेनुसार सामान्य प्रशासन विभागाची महसुली विभाग वाटपासंदर्भातील अधिसूचना क्र.एसआरव्ही-२०१५/प्र.क्र.१५६/कार्या-१२ दि.२८/०४/२०१५ व दि.१६/०७/२०१५ रोजीच्या अधिसूचनेतील तरतुदीच्या अधीन राहून पदस्थापना करण्यात यावी.

५. प्रादेशिक शाखा सोडून इतर शाखेत पद उपलब्ध नसणे किंवा विशेष परिस्थिती निर्माण होण्याचे प्रसंग येऊ शकतात. अशावेळी ज्या संवर्गासाठी बदल्याचे अधिकार क्षेत्रीय प्राधिका-यांना दिले आहेत, अशा संवर्गासाठी संबंधित प्राधिकरणाकडून याबाबत कारणे नमूद करून बदली करण्यास सक्षम असलेल्या लगतच्या वरीष्ठ प्राधिका-याची लेखी पुर्वसंमती घेऊन त्याप्रमाणे बदली आदेशात स्पष्टपणे नमूद करण्यात यावे.

६. वर नमूद केल्याप्रमाणे अधिकारी व कर्मचारी यांचे बदलीने/ पदोन्नतीने पदस्थापना करण्याबाबतचे प्रस्ताव विचारात घेताना सदर आदेशात नमूद केलेल्या विशेष बाबी वगळता इतर कोणत्याही परिस्थितीत त्यामध्ये अपवाद किंवा खास बाब म्हणून विचार करू नये. अधिकारी व कर्मचारी यांचा अशा पदस्थापनेमध्ये वर नमूद केलेल्या निकषांविरुद्ध पदस्थापना केल्याचे निदर्शनास आल्यास आणि चौकशीमध्ये त्यामध्ये तथ्य आढळल्यास, संबंधित जबाबदार अधिकारी व कर्मचारी यांच्याविरुद्ध शिस्तभंगाची कार्यवाही करण्यात येईल, याची कृपया नोंद घेण्यात यावी.

या शासन निर्णयातील तरतुदी निर्गमित झाल्याच्या दिनांकापासून तात्काळ अंमलात येतील.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

२१/१०/१५
२२/१०/१५
(डी. एल. थोरात)
सह सचिव (वने)
महसूल व वन विभाग

प्रत :-

- १) मा. मुख्य सचिव.
- २) मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ३) प्रधान सचिव (सेवा), साप्रवि, मंत्रालय.
- ४) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन बल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
- ५) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, सामाजिक वनीकरण, पुणे.
- ६) सर्व प्रधान मुख्य वनसंरक्षक.